

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับ
การดำเนินการสอบสวนทางวินัยบุคลากรมหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผู้จัดทำ
นางสาวธันยธร พุทธิมา
ตำแหน่ง นิติกร ระดับปฏิบัติการ

กองกฎหมาย
สำนักงานอธิการบดี
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

คำนำ

การดำเนินการทางวินัย เป็นกระบวนการอย่างหนึ่งที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชา ในการควบคุมความประพฤติของบุคลากรภายใต้บังคับบัญชา ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ แบบแผนของทางราชการ กรณีที่จะต้องดำเนินการทางวินัยกับผู้บังคับบัญชา เมื่อมีหลักฐานตามสมควรว่าผู้นั้นได้กระทำความผิดทางวินัย หรือความปรากฏ ต่อผู้บังคับบัญชาว่าผู้นั้นกระทำความผิดทางวินัย ผู้บังคับบัญชาจะต้องดำเนินการตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อดำเนินการทางวินัยกับบุคคลดังกล่าว เพื่อให้การดำเนินการเกิดความเป็นธรรมในการพิจารณาความผิดและโทษ ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานด้านวินัย ได้แก่ นิติกรผู้ปฏิบัติงานด้านวินัย คณะกรรมการสอบสวน เป็นบุคคลที่มีหน้าที่ในการพิจารณาความผิดและโทษในขั้นต้นก่อนที่จะเสนอความเห็นต่อผู้บังคับบัญชา (อธิการบดี) ซึ่งถือเป็นขั้นตอนอย่างหนึ่งที่จะส่งผลให้การดำเนินการทางวินัยเกิดความยุติธรรมและเป็นธรรมต่อผู้ถูกกล่าวหา

ในการดำเนินการทางวินัยกับบุคลากรมหาวิทยาลัย สภามหาวิทยาลัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการไว้ คือ ระเบียบสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นระเบียบที่ใช้บังคับสำหรับการดำเนินการทางวินัยกับบุคลากร ๒ ประเภท ได้แก่ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา และพนักงานมหาวิทยาลัย เพื่อให้การดำเนินการทางวินัยเป็นไปตามรูปแบบ ขั้นตอน วิธีการที่สภามหาวิทยาลัยขอนแก่นกำหนดไว้ และเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานด้านการสอบสวนวินัยมีแนวทางการศึกษาถึงวิธีการดำเนินการแต่ละขั้นตอนไว้ ในการนี้ ผู้เขียนจึงได้จัดทำคู่มือการดำเนินการทางวินัยเล่มนี้ โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ปฏิบัติงานด้านการสอบสวนทางวินัย ผู้ที่ศึกษาหรือผู้ที่สนใจ

นางสาวธันยธร พุทธิมา

ตุลาคม ๒๕๖๒

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(ก)
สารบัญ	(ข)
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑ ความเป็นมา ความจำเป็น และความสำคัญ	๑
๒ วัตถุประสงค์	๓
๓ ประโยชน์ที่ได้รับ	๓
๔ ขอบเขตของคู่มือ	๓
๕ นิยามศัพท์เฉพาะ	๓
บทที่ ๒ โครงสร้างองค์กร และบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการดำเนินการทางวินัย	๕
๑ โครงสร้างองค์กรกองกฎหมาย มหาวิทยาลัยขอนแก่น	๕
๑.๑ ประวัติความเป็นมา	๕
๑.๒ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยม	๕
๑.๓ โครงสร้างการบริหารจัดการกองกฎหมาย มหาวิทยาลัยขอนแก่น	๖
๒ บทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบ	๙
๒.๑ บทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของกองกฎหมาย	๙
๒.๒ บทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของตำแหน่ง	๙
บทที่ ๓ หลักเกณฑ์ และวิธีการปฏิบัติงาน	๑๖
๑ หลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติงาน	๑๖
๒ บทกำหนดโทษสำหรับผู้กระทำความผิดทางวินัย	๓๕
บทที่ ๔ เทคนิค และขั้นตอนการปฏิบัติงาน	๔๐
๑ ประเภท และการใช้บังคับกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย	๔๑
๒ ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย และการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเกี่ยวกับการสอบสวนทางวินัย	๔๔
๓ กระบวนการขั้นตอน และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย	๔๗
๓.๑ กระบวนการ ขั้นตอน และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการสอบสวนทางวินัย	๔๗
๓.๒ การดำเนินการสอบสวนทางวินัย	๔๙

สารบัญ (ต่อ)

๔ บทกำหนดโทษ ความรับผิดของผู้กระทำผิดทางวินัย และผู้มีอำนาจลงโทษ	๕๕
๔.๑ บทกำหนดโทษ และฐานความผิดทางวินัย	๕๕
๔.๒ ผู้มีอำนาจสั่งลงโทษ	๕๗
บทที่ ๕ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะการพัฒนา	๕๙
ภาคผนวก	๖๓
บรรณานุกรม	๗๐
ประวัติผู้เขียน	

บทที่ ๑

บทนำ

๑. ความเป็นมา ความจำเป็น และความสำคัญ

มหาวิทยาลัยขอนแก่น จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นนิติบุคคลและมีฐานะเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ ไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่ป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นสถานศึกษาชั้นสูง ที่มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา ส่งเสริม ประยุกต์และพัฒนา วิชาการ และวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน วิจัย พัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี ให้บริการทางวิชาการและวิชาชีพ แก่สังคม และทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม เพื่อให้การบริหารงานของมหาวิทยาลัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้มีการแบ่งส่วนงาน ในมหาวิทยาลัย ได้แก่ สำนักงานสภามหาวิทยาลัย สำนักงานอธิการบดี สำนักงานวิทยาเขต คณะ วิทยาลัย สถาบัน และสำนัก นอกจากนี้ เพื่อเป็นการสนับสนุนภารกิจของมหาวิทยาลัยให้บรรลุวัตถุประสงค์ของ มหาวิทยาลัย รวมทั้งเป็นการยกระดับศักยภาพ เพิ่มประสิทธิภาพ คล่องตัวและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง สถานภาพเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ จึงได้มีการแบ่งส่วนงานภายในสำนักงานอธิการบดี เป็น ๓ กลุ่ม คือ กลุ่ม ๑ กลุ่มบริหารจัดการกลาง มีหน้าที่รับผิดชอบการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัย และสนับสนุนการบริหารจัดการของส่วนงาน โดยมีกฎหมาย ระเบียบที่รัฐกำหนดไว้ให้ปฏิบัติ กำกับดูแลการบริการโดย ผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี กลุ่ม ๒ กลุ่มดำเนินการสนับสนุนภารกิจและยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย ด้านผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมกำกับดูแลการบริการ โดยอธิการบดี กลุ่ม ๓ กลุ่มสนับสนุนยุทธศาสตร์ด้านวิสาหกิจและการพึ่งพาตนเองของมหาวิทยาลัย การให้บริการแก่หน่วยงาน บุคคลภายนอก นักศึกษา บุคลากรโดยใช้องค์ความรู้ของมหาวิทยาลัย กำกับดูแล การบริหารโดยอธิการบดี

กองกฎหมาย เป็นหน่วยงานสังกัดสำนักงานอธิการบดี ในกลุ่มที่ ๑ คือ หน่วยงานกลุ่มบริหาร จัดการกลางของมหาวิทยาลัยและสำนักงานอธิการบดี มีบทบาทด้านกฎหมายของมหาวิทยาลัย ร่างกฎหมาย ตรวจสอบกฎหมายลำดับรอง เช่น ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่งของมหาวิทยาลัย กฎระเบียบการเงินและ การพัสดุ วินิจฉัยและตอบข้อหารือกรณีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานและปัญหาด้านกฎหมาย สืบสวน หาข้อเท็จจริง การร้องเรียนกล่าวโทษบุคลากร การดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์และร้องทุกข์และ จรรยาบรรณของบุคลากรมหาวิทยาลัย สอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด และการดำเนินการในส่วน ที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบและร่างนิติกรรมสัญญาและตรวจสอบบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัย กังองค์กรหรือนิติบุคคลภายนอก (MOU) การจัดทำสัญญาต่าง ๆ เพื่อประกอบการวินิจฉัยสั่งการเกี่ยวกับ การปฏิบัติตามสัญญาหรือข้อตกลงของมหาวิทยาลัย ที่อยู่ในกรอบอำนาจหน้าที่ของมหาวิทยาลัย นิติกรรม สัญญาอื่น ๆ ผูกพันกับมหาวิทยาลัย จัดทำนิติกรรมสัญญาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการใช้และจัดหาประโยชน์ จากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย จัดทำคำให้การแก้ต่างคดี ฟ้องคดี ประสานงานคดีแพ่ง คดีอาญา คดีปกครอง และการดำเนินการในชั้นอนุญาโตตุลาการ การจัดทำคำให้การและคำฟ้องแย้งคดีปกครอง การเรียกคดีใช้ทุน

กรณีผิดสัญญารับทุนและลาศึกษาต่อภายในประเทศและต่างประเทศ การเร่งรัดหนี้สินและการบังคับคดี การติดตามทวงหนี้จากลูกหนี้อหุวิทยาลัย ดำเนินการด้านคดีปกครอง คดีแพ่ง คดีล้มละลาย คดีแรงงาน คดีทรัพย์สินทางปัญญา คดีอาญาและคดีอื่น ๆ การระงับข้อพิพาทระหว่างส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ การบังคับคดีและการบังคับคดีตามมาตรการบังคับทางปกครอง การยื่นคำขอชำระหนี้และการดำเนินการอื่นที่ต้องอาศัยอำนาจตามกฎหมาย คำพิพากษา คำสั่ง หรือคำสั่งของศาลยุติธรรมหรือศาลปกครอง การให้คำปรึกษา แนะนำ เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการสอบสวนการดำเนินการทางวินัย ความรับผิดชอบละเมิดนิติกรรมสัญญา และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง การพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการกิจในความรับผิดชอบ และการปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

การดำเนินการทางวินัยของบุคลากรมหาวิทยาลัย เป็นภารกิจหนึ่งของกองกฎหมาย ซึ่งเป็นกระบวนการที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาในการที่จะรักษาวินัยของผู้ใต้บังคับบัญชา ให้อยู่ภายใต้กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ แบบแผนของทางราชการ เมื่อมีหลักฐานตามสมควรว่าบุคลากรมหาวิทยาลัย ได้กระทำความผิดทางวินัย ผู้บังคับบัญชาจะต้องดำเนินการตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยกับบุคคลดังกล่าวโดยพลัน โดยการดำเนินการทางวินัยกับบุคลากรประเภทข้าราชการและพนักงานมหาวิทยาลัย สภามหาวิทยาลัยขอนแก่นได้มีการออกระเบียบในการดำเนินทางวินัย คือ ระเบียบสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งระเบียบดังกล่าว มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ เป็นต้นไป ซึ่งในการดำเนินการทางวินัยของบุคลากรดังกล่าว จะต้องดำเนินการตามขั้นตอน และวิธีการที่กำหนดไว้ในระเบียบสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๒ จากการปฏิบัติงานที่ผ่านมาพบปัญหาในการดำเนินการทางวินัย กล่าวคือ

๑. การแจ้งคำสั่งตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้รับคำสั่ง หรือได้รับคำสั่งแต่ไม่ได้ส่งสำเนาการรับทราบคำสั่งมาที่มหาวิทยาลัย

๒. การสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหา หรือพยานบุคคล มาให้การต่อคณะกรรมการสอบสวนฯ แต่ไม่ลงลายมือชื่อในบันทึกถ้อยคำ

๓. การแจ้งบันทึกการแจ้งและรับทราบข้อกล่าวหา (แบบ วน.๒) และหรือการแจ้งบันทึกการแจ้งและรับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา (แบบ วน.๓) ผู้ถูกกล่าวหาไม่มารับทราบ จึงต้องส่งบันทึกฯ ไปยังสถานที่ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ หรือสถานที่ติดต่อที่ผู้ถูกกล่าวหาแจ้งให้ทราบ แต่เมื่อส่งไปแล้วกลับไม่มีผู้รับ

๔. รูปแบบในการจัดทำบันทึกการแจ้งและรับทราบข้อกล่าวหา (แบบ วน.๒) และหรือบันทึกการแจ้งและรับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา (แบบ วน.๓) มีรายละเอียดไม่ครบถ้วน ไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

๕. นิติกรผู้ปฏิบัติงานด้านการสอบสวนทางวินัยยังขาดความชำนาญในขั้นตอนการดำเนินการทางวินัย อาจทำให้การดำเนินการสอบสวนทางวินัยบางขั้นตอนไม่ถูกต้องตามระเบียบ

๖. ขาดคู่มือการปฏิบัติงานด้านการดำเนินการสอบสวนทางวินัยเพื่อใช้อ้างอิงสำหรับการปฏิบัติงาน

จากหลักการและเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ในฐานะที่ดำรงตำแหน่งนิติกรปฏิบัติการ สังกัดงานวินัยและอุทธรณ์ร้องทุกข์ กองกฎหมาย สำนักอธิการบดี มหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งมีหน้าที่ในการดำเนินการสอบสวนทางวินัยของบุคลากรสังกัดมหาวิทยาลัยขอนแก่น จึงมีความสนใจที่จะเขียนคู่มือเกี่ยวกับเทคนิคการดำเนินการสอบสวนทางวินัยบุคลากรมหาวิทยาลัยของข้าราชการและพนักงานมหาวิทยาลัย สังกัดมหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อให้เป็นแนวทางและมาตรฐานในการปฏิบัติงานดังกล่าว เพื่อให้การสอบสวนทางวินัย มีความถูกต้องตามรูปแบบ ขั้นตอน เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และให้นิติกรผู้ปฏิบัติงานด้านการสอบสวนทางวินัยสามารถศึกษาและใช้อ้างอิงในการปฏิบัติงานได้ต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้มหาวิทยาลัยขอนแก่นมีคู่มือปฏิบัติงานเกี่ยวกับเทคนิค ขั้นตอน การดำเนินการสอบสวนทางวินัย และสามารถใช้อ้างอิงได้

๒.๒ เพื่อให้นิติกรที่ทำหน้าที่ในการสอบสวนทางวินัยของบุคลากรมหาวิทยาลัย มีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินการสอบสวนทางวินัย

๒.๓ เพื่อให้คณะ หรือส่วนงานในมหาวิทยาลัยขอนแก่น ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานด้านการดำเนินการสอบสวนทางวินัยภายในคณะ หรือส่วนงานของตน

๓. ประโยชน์ที่ได้รับ

๓.๑ มหาวิทยาลัยขอนแก่นมีคู่มือปฏิบัติงานเกี่ยวกับเทคนิค ขั้นตอน การดำเนินการสอบสวนทางวินัย และสามารถใช้อ้างอิงได้

๓.๒ นิติกรที่ทำหน้าที่ในการสอบสวนทางวินัยของบุคลากรมหาวิทยาลัย มีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินการสอบสวนทางวินัย

๓.๓ คณะ หรือหน่วยงานในมหาวิทยาลัยขอนแก่น ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานด้านการดำเนินการสอบสวนทางวินัยภายในคณะ หรือส่วนงานได้อย่างถูกต้อง

๔. ขอบเขตของคู่มือ

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับเทคนิคการดำเนินการสอบสวนทางวินัยบุคลากรมหาวิทยาลัยขอนแก่น ประเภท ข้าราชการและพนักงานมหาวิทยาลัยสังกัดมหาวิทยาลัยขอนแก่น เล่มนี้ แสดงขั้นตอน รายละเอียด และวิธีการดำเนินการสอบสวนทางวินัย ที่กำหนดไว้ในระเบียบสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๒ เท่านั้น

๕. นิยามศัพท์เฉพาะ

มหาวิทยาลัย	หมายความว่า	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
สภามหาวิทยาลัย	หมายความว่า	สภามหาวิทยาลัยขอนแก่น
อธิการบดี	หมายความว่า	อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น
สกอ.	หมายความว่า	สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ก.พ.อ.	หมายความว่า	คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา
ก.บ.ม.	หมายความว่า	คณะกรรมการบริหารงานบุคคล ประจำมหาวิทยาลัยขอนแก่น
กฎ ก.พ.	หมายความว่า	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่าด้วยการสอบสวน ระเบียบสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการดำเนินการ ทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๒
ระเบียบสภา มหาวิทยาลัย	หมายความว่า	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนใน สถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑
พระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการ	หมายความว่า	ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา
ข้าราชการ	หมายความว่า	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
พนักงาน มหาวิทยาลัย	หมายความว่า	พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ตามพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งได้รับการจ้างตามสัญญาจ้างให้ทำงานใน มหาวิทยาลัยโดยได้รับค่าจ้าง หรือค่าตอบแทนจากเงิน งบประมาณแผ่นดินหรือเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยตามคำสั่ง มหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ไม่รวมพนักงานองค์กรในกำกับของ มหาวิทยาลัย
ผู้บังคับบัญชา	หมายความว่า	ผู้บังคับบัญชาตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๔๑ รวมทั้ง ผู้บังคับบัญชาตามระเบียบ ข้อบังคับ และ ประกาศของมหาวิทยาลัย

บทที่ ๒

โครงสร้างองค์กร และบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ ด้านการดำเนินการทางวินัย

๑. โครงสร้างองค์กรกองกฎหมาย มหาวิทยาลัยขอนแก่น

๑.๑ ประวัติความเป็นมา

งานวินัยและอุทธรณ์ร้องทุกข์ กองกฎหมาย สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยขอนแก่น เดิมเป็นหน่วยงานในสังกัดกองทรัพยากรบุคคล สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งมีภารกิจหลักในการสอบสวนหาข้อเท็จจริง สอบสวนทางวินัยบุคลากรมหาวิทยาลัยขอนแก่น การจัดประชุมคณะกรรมการอุทธรณ์ร้องทุกข์ และพิทักษ์ระบบคุณธรรม ประจำมหาวิทยาลัย (ก.อ.พ.ร.) การเรียกขตใช้ทุนกรณีผิดสัญญา รับทุนการศึกษา และหรือลาศึกษาภายในประเทศและต่างประเทศ การดำเนินคดีแพ่งกรณีได้รับเงินเกินสิทธิ์ คดีอาญา และคดีปกครอง การพิจารณาการอุทธรณ์ผลการประเมินการปฏิบัติราชการ นอกจากนี้ ยังมีภารกิจเกี่ยวกับการจัดประชุมคณะกรรมการจรรยาบรรณ การส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณ การกำกับติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามจรรยาบรรณ และการควบคุมดูแลให้บุคลากรประพฤติปฏิบัติ ตามจรรยาบรรณ เป็นต้น ต่อมาสำนักงานอธิการบดี ได้ทบทวนภารกิจหลักของสำนักงานอธิการบดี และภารกิจของหน่วยงาน แบ่ง และยุบเลิกหน่วยงาน ชื่องาน โดยคำนึงถึงความเชื่อมโยงการบูรณาการ การปฏิบัติงานแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) จึงมีการจัดการกิจใหม่ การย้ายภาระงานไปสังกัดหน่วยงานให้เหมาะสม การยุบเลิกหน่วยงานและการเปลี่ยนชื่อ โดยกลุ่มบริหารจัดการกลาง ที่มีหน้าที่รับผิดชอบการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยและสนับสนุนการบริหารจัดการส่วนงาน ให้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลการบริหารโดยผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี ได้มีการปรับภารกิจของกองทรัพยากรบุคคลบางส่วน และโอนภารกิจด้านวินัยไปที่กองกฎหมาย สำนักงานอธิการบดี

๑.๒ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยม

วิสัยทัศน์

“สนับสนุนงานด้านกฎหมายของมหาวิทยาลัยอย่างมีประสิทธิภาพด้วยความถูกต้องตามหลักธรรมาภิบาล”

พันธกิจ

๑. เสริมสร้างบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ เป็นมืออาชีพ และมีคุณธรรม จริยธรรม
๒. ให้บริการและให้คำแนะนำปรึกษาทางกฎหมายและกฎระเบียบของทางราชการด้วยความรวดเร็ว ง่าย และมีประสิทธิภาพ
๓. พัฒนาบุคลากรให้มีสมรรถนะเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง และนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงาน
๔. การวิจัยและการพัฒนากฎหมายและเผยแพร่ความรู้ด้านกฎหมาย

๕. สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในมหาวิทยาลัยและหน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัย

วัฒนธรรมองค์กร

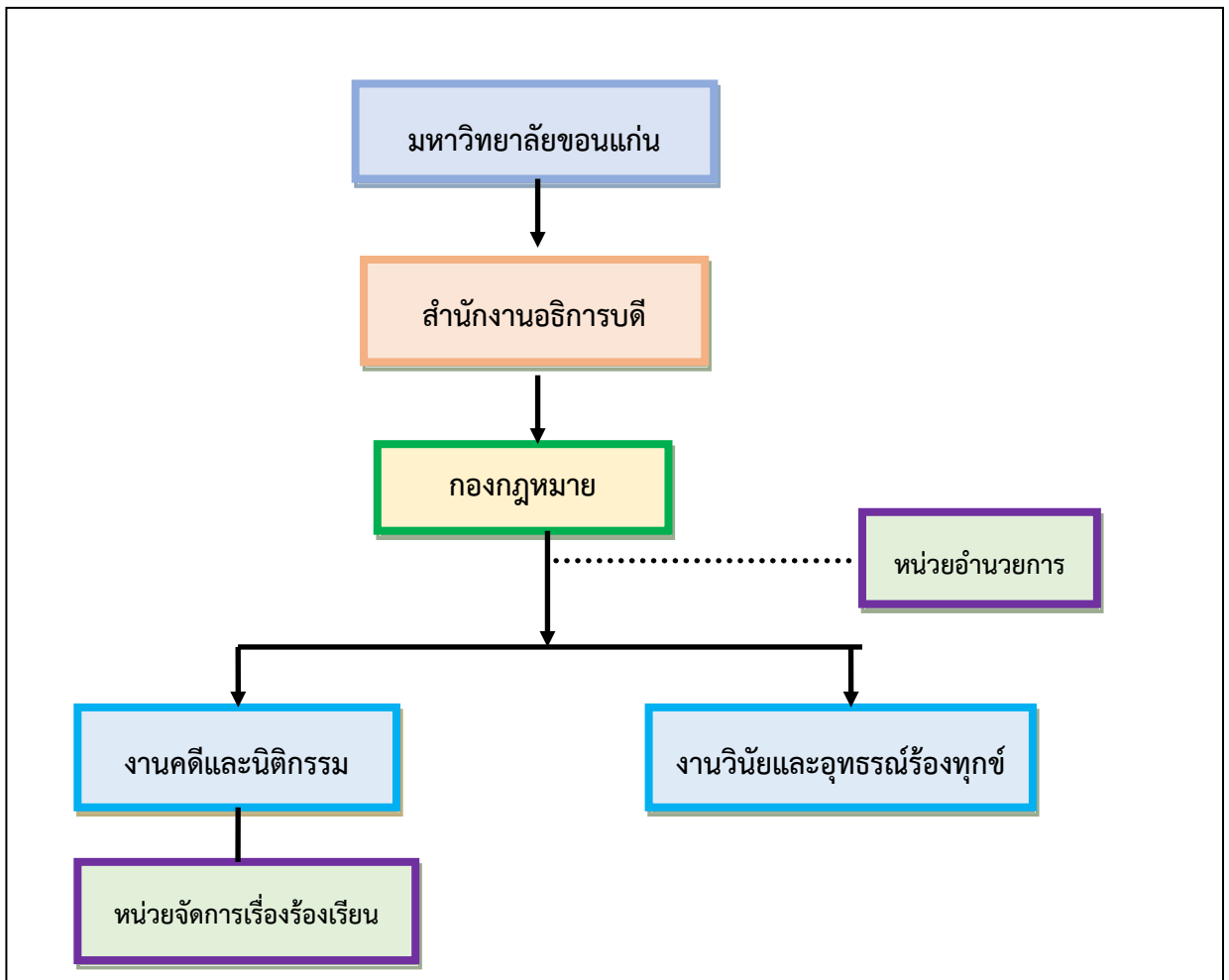
- ๑. การทำงานโปร่งใส ตรวจสอบได้
- ๒. มีจิตใจในการให้บริการที่ดี
- ๓. ยึดมั่นความถูกต้อง
- ๔. บุคลากรมีระเบียบวินัย
- ๕. มีการทำงานเป็นทีม ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ค่านิยม

“ให้บริการด้านกฎหมายด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เทียงธรรม”

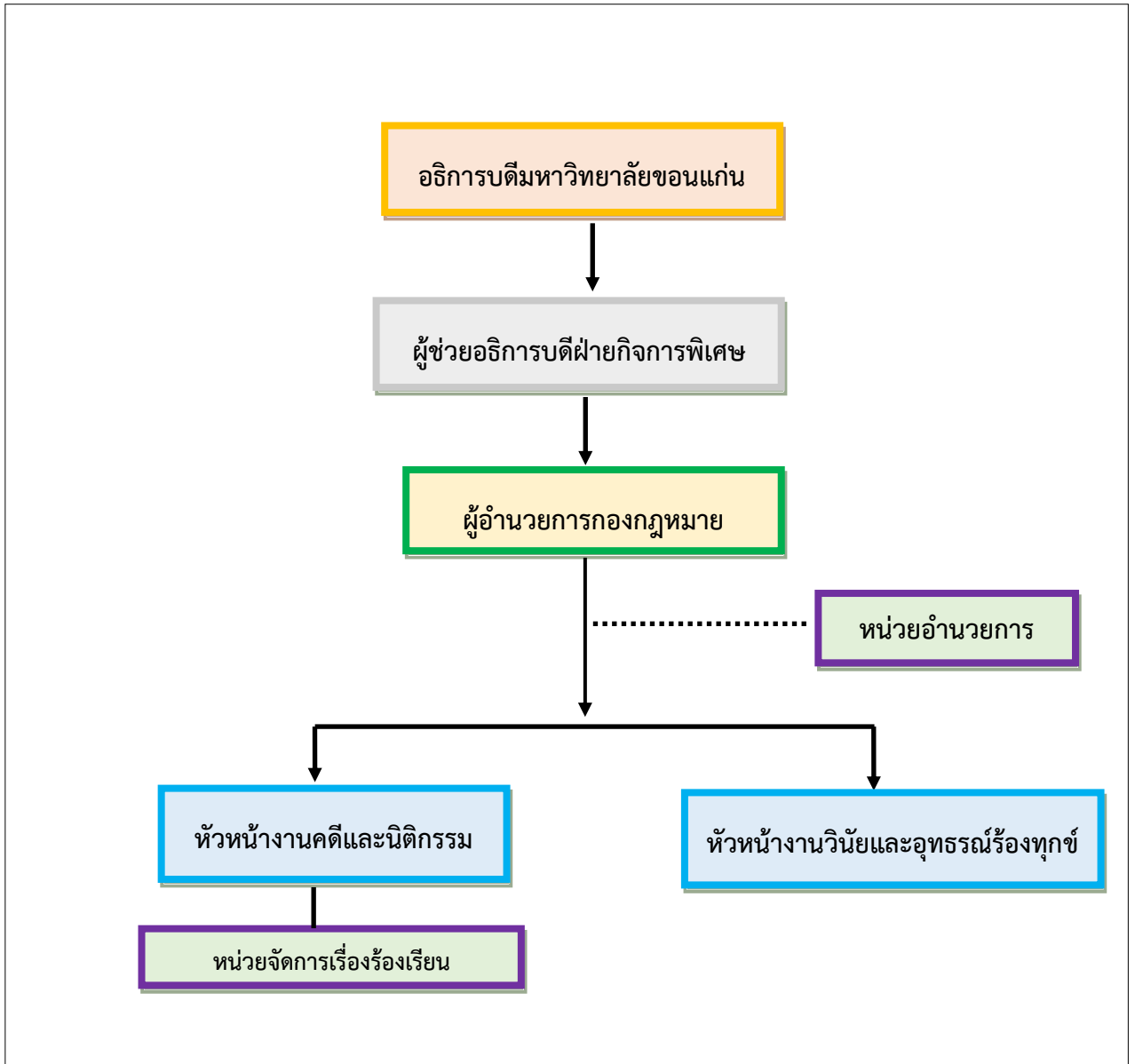
๑.๓ โครงสร้างการบริหารจัดการกองกฎหมาย มหาวิทยาลัยขอนแก่น

(๑) โครงสร้างกองกฎหมาย ดังปรากฏในภาพที่ ๑ ดังนี้

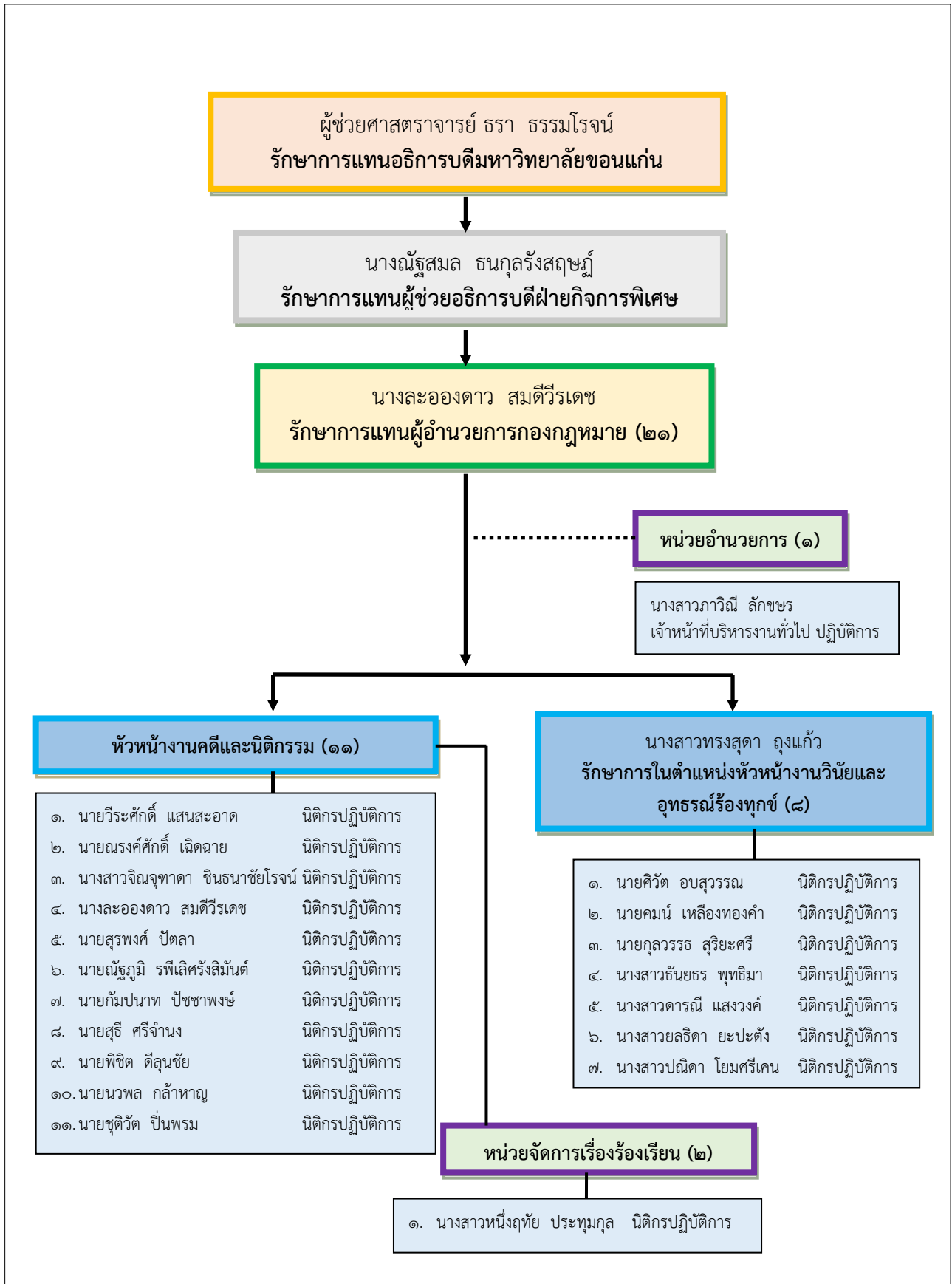

ภาพที่ ๑ โครงสร้างกองกฎหมาย

(๒) โครงสร้างการบริหารงานกองกฎหมาย ปรากฏในภาพที่ ๒ ดังนี้

ภาพที่ ๒ โครงสร้างการบริหารงานกองกฎหมาย

ภาพที่ ๓ โครงสร้างการปฏิบัติงานกองกฎหมาย

๒. บทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบ

๒.๑ บทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของกองกฎหมาย

- ๑) ให้คำแนะนำปรึกษาด้านกฎหมายกฎระเบียบของทางราชการ การเงินและการพัสดุ วินัยนักศึกษา แก่อธิการบดี ผู้บริหารและคณะ/หน่วยงานต่างๆ
- ๒) วินิจฉัยและตอบข้อหารือกรณีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการและปัญหาทางด้านกฎหมาย
- ๓) สืบสวนหาข้อเท็จจริงในกรณีที่มีการร้องเรียนกล่าวโทษบุคลากรมหาวิทยาลัย
- ๔) สอบหาข้อเท็จจริงความรับผิดชอบและละเมิดและการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง
- ๕) ตรวจสอบและร่างนิติกรรมสัญญาทางธุรกิจ
- ๖) ร่างและตรวจสอบกฎหมายลำดับรอง เช่น ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ ฯลฯ
- ๗) จัดทำคำให้การแก้ต่างคดี ฟ้องคดี การประสานงานคดีแพ่ง คดีอาญา คดีปกครอง และการดำเนินการในชั้นอนุญาโตตุลาการ
 - ๘) การจัดทำคำให้การและคำฟ้องแย้งคดีปกครอง
 - ๙) การเร่งรัดหนี้สินและการบังคับคดี
 - ๑๐) การให้คำแนะนำปรึกษาด้านการบริหารบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับกฎระเบียบของทางราชการ การร่างสัญญาหรือบันทึกข้อตกลง (MOU)
 - ๑๑) การประสานและจัดการเรื่องร้องเรียน การอุทธรณ์การขอข้อมูลข่าวสารของราชการ การเจรจาไกล่เกลี่ยประนีประนอม และการรายงานผลการดำเนินการเรื่องร้องเรียนประจำปีต่อผู้บริหาร
 - ๑๒) ดำเนินการด้านคดีคดีใช้ทุนกรณีผิดสัญญาการศึกษาต่อในประเทศและต่างประเทศ
 - ๑๓) การดำเนินกระบวนการทางวินัย จรรยาบรรณ รวมตลอดทั้งอุทธรณ์และร้องทุกข์
 - ๑๔) ให้คำปรึกษา การส่งเสริม สร้างความเข้าใจ เกี่ยวกับวินัย
 - ๑๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆตามที่มหาวิทยาลัยมอบหมาย

๒.๒ บทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของตำแหน่ง

(๑) บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง

หน้าที่ความรับผิดชอบหลัก

ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถทางวิชาการในการทำงาน ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานด้านนิติการ ภายใต้การกำกับ แนะนำ ตรวจสอบ และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

โดยมีลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านต่างๆ ดังนี้

๑. ด้านปฏิบัติการ

(๑) ร่างหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับ จัดทำนิติกรรมหรือเอกสารที่มีผลผูกพันทางกฎหมาย ศึกษาพิจารณาให้ความเห็นทั้งในข้อกฎหมาย และข้อเท็จจริง ในการร่างกฎหมายเสนอความเห็นในการตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมาย ตอบข้อหารือปัญหากฎหมายและแนวปฏิบัติทางกฎหมาย ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ หรือสังเคราะห์ งานทางด้านกฎหมายเพื่อปรับปรุงกฎหมาย และระเบียบเกี่ยวกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ

(๒) สอบสวนตรวจพิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับวินัยของบุคลากรและการร้องทุกข์ หรือ อุทธรณ์ การดำเนินการทางคดี การดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางแพ่ง ติดตามและประสานงานการ ดำเนินคดีเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความถูกต้อง โปร่งใส เป็นธรรม

(๓) ให้บริการวิชาการด้านต่างๆ เช่น ให้คำปรึกษา แนะนำ ในการปฏิบัติงาน แก่เจ้าหน้าที่ระดับรองลงมา และแก่นักศึกษาที่มาฝึกปฏิบัติงาน ตอบปัญหาและชี้แจงเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับ งานในหน้าที่ เพื่อให้สามารถปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

๒. ด้านการวางแผน

วางแผนการทำงานที่รับผิดชอบ ร่วมวางแผนการทำงานของหน่วยงานหรือโครงการ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด

๓. ด้านการประสานงาน

(๑) ประสานการทำงานร่วมกันระหว่างทีมงานหรือหน่วยงานทั้งภายในและภายนอก เพื่อให้เกิดความร่วมมือและผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้

(๒) ชี้แจงและให้รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูล ข้อเท็จจริง แก่บุคคลหรือหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจหรือความร่วมมือในการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมาย

๔. ด้านการบริการ

(๑) ให้คำปรึกษา แนะนำเบื้องต้น เผยแพร่ ถ่ายทอดความรู้ทางกฎหมาย รวมทั้งตอบ ปัญหาและชี้แจงเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับงานในหน้าที่ เพื่อให้ผู้รับบริการได้รับทราบข้อมูลความรู้ต่างๆ ที่เป็นประโยชน์

(๒) จัดเก็บข้อมูลเบื้องต้น และให้บริการข้อมูลทางวิชาการ เกี่ยวกับข้อกฎหมายเพื่อให้ บุคลากรทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน นักศึกษา ตลอดจนผู้รับบริการ ได้ทราบข้อมูลและความรู้ต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ สอดคล้อง และสนับสนุนภารกิจของหน่วยงาน และใช้ประกอบการพิจารณากำหนดนโยบาย แผนงานหลักเกณฑ์ มาตรการต่างๆ

(๒) บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่งตามที่ได้รับมอบหมาย

(๑) ลักษณะงานโดยทั่วไป

ปฏิบัติงานโดยใช้ความรู้ความสามารถทางวิชาการด้านกฎหมายในการพิจารณาวินิจฉัยปัญหา ข้อกฎหมาย กฎ ระเบียบและวิธีปฏิบัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการสอบสวนหาข้อเท็จจริง สอบสวนหาข้อเท็จจริงเพื่อหามูลการกระทำผิดทางวินัย การดำเนินการทางวินัยกับบุคลากร มหาวิทยาลัยขอนแก่น การพิจารณาตรวจสอบร่างสัญญาเงินทุนเพื่อศึกษาต่อในประเทศ และต่างประเทศ รวมถึงสัญญาให้ทุนสนับสนุนการศึกษาสำหรับบุคลากรมหาวิทยาลัยขอนแก่น และบุคคลภายนอก ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง เอกสาร และวิธีปฏิบัติต่างๆ การตรวจสอบเอกสารในการจัดทำสัญญาเงินทุนและเอกสาร ที่อาจก่อให้เกิดนิติสัมพันธ์ระหว่างผู้รับทุนการศึกษา และผู้ให้ทุนการศึกษา รวบรวมพยานหลักฐาน เพื่อประสานงานคดี และงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

(๒) ภาระงานด้านปฏิบัติการ

(๒.๑) ด้านการดำเนินการสอบสวน

(๑) การสอบสวนหาข้อเท็จจริง

กรณีที่มีผู้ร้องเรียนหรือร้องทุกข์กล่าวโทษ จะดำเนินการตรวจสอบเรื่องที่ร้องเรียนกล่าวหา หรือร้องทุกข์กล่าวโทษ ไม่ว่าจะ เป็น บัตรสนเท่ห์หรือลงชื่อของผู้ร้องโดยตรง ถ้าการกล่าวอ้างพยานเรื่องร้องเรียนกล่าวหา หลักฐานไม่เพียงพอต่อการพิจารณาก็จะทำความเห็นเพื่อยุติเรื่องต่อไป แต่ถ้าการร้องเรียนกล่าวหา มีพยานหลักฐานรับฟังได้ว่า มีข้อเท็จจริงเป็นไปตามที่ร้องเรียนกล่าวหา ก็จะเสนอความเห็นเพื่อให้ดำเนินการตั้งกรรมการสอบสวนหาข้อเท็จจริงเพื่อหามูลการกระทำผิดทางวินัย ซึ่งมีการดำเนินการ ดังนี้

- ๑) การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย
- ๒) การพิจารณาเสนอความเห็น และเสนอคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน
- ๓) การดำเนินการสอบสวนวินัย ตามระเบียบสภา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการ

ดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๒

- ๔) การสรุปข้อเท็จจริงและมีมติ และทำรายงานการสอบสวนเสนอ

(๒) การสอบสวนหาข้อเท็จจริงเพื่อหามูลการกระทำผิดทางวินัย

กรณี que ดำเนินการสอบสวนเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริง โดยเป็นการรวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พยานบุคคล พยานเอกสาร ซึ่งเป็นการรายงานข้อเท็จจริงพร้อมทั้งเสนอความเห็น และชี้มูลว่ามีมูลที่เพียงพอ และเข้าข่ายเป็นการกระทำผิดทางวินัย หรือไม่ อย่างไร หากข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ข้อเท็จจริงไม่มีมูลเพียงพอที่จะเป็นความผิดทางวินัยให้เสนอความเห็นเพื่อยุติเรื่อง หากข้อเท็จจริงมีมูลเพียงพอที่เข้าข่ายเป็นความผิดทางวินัย ก็จะเสนอความเห็นเพื่อให้ดำเนินการตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยต่อไป ซึ่งมีการดำเนินการ ดังนี้

- ๑) การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย
- ๒) การพิจารณาเสนอความเห็น และเสนอคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน
- ๓) การดำเนินการสอบสวนวินัย ตามระเบียบสภา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการ

ดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๒

- ๔) การสรุปข้อเท็จจริงและมีมติ และทำรายงานการสอบสวนเสนอ

(๓) การสอบสวนทางวินัย

กรณีการสอบสวนที่ได้ข้อเท็จจริงมาจากการสอบสวนหาข้อเท็จจริงเพื่อหามูลการกระทำผิดทางวินัย โดยจะต้องพิจารณาว่า พฤติการณ์ หรือการกระทำเป็นความผิดทางวินัยอย่างไร ไม่ร้ายแรงหรืออย่างไรร้ายแรง ซึ่งเป็นการปรับข้อเท็จจริงแห่งการกระทำเข้ากับข้อกฎหมาย ที่กำหนดแล้วเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยต่อไป ซึ่งมีการดำเนินการ ดังนี้

- ๑) การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย
- ๒) การพิจารณาเสนอความเห็น และเสนอคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน
- ๓) การดำเนินการสอบสวนวินัย ตามระเบียบสภา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการ

ดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๒

- ๔) การสรุปข้อเท็จจริงและมีมติ และทำรายงานการสอบสวนเสนอ
 ๕) พิจารณาเสนอความเห็นต่ออธิการบดี เพื่อส่งนำเข้าสู่ที่ประชุม ก.บ.ม.

พิจารณาลงมติ

การดำเนินการสอบสวนทางวินัยในฐานะกรรมการและเลขานุการ จะต้องดำเนินการให้ความเป็นธรรมกับผู้ร้อง และผู้ถูกกล่าวหา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่มหาวิทยาลัยกำหนด ซึ่งเป็นการรวบรวมพยานหลักฐานทั้งหมดของฝ่ายกล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งเป็นการสรุปข้อเท็จจริง รายละเอียดข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้อง รวมถึงแนวทางการลงโทษของ ก.พ. และหรือคำพิพากษาที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัย เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการสอบสวนฯ ในการพิจารณาความเห็นและพิจารณาลงมติของคณะกรรมการสอบสวนฯ ซึ่งเป็นการพิจารณาความผิดและการลงโทษทางวินัยว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดหรือไม่ อย่างไร ถ้าเป็นความผิดทางวินัย เป็นความผิดฐานใด ตามมาตราใด และสมควรได้รับโทษสถานใด แล้วนำเสนอรายงานการสอบสวนต่ออธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น

กรณีเป็นความผิดทางวินัยอย่างไม่มีร้ายแรง เมื่ออธิการบดี เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนฯ แล้ว จึงจะดำเนินการออกคำสั่งลงโทษ และแจ้งคำสั่งการลงโทษให้ผู้ถูกลงโทษทราบ พร้อมแจ้งสิทธิการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย และแจ้งคำสั่งลงโทษให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบต่อไป

กรณีเป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง เมื่ออธิการบดี เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนฯ แล้ว จะสั่งการให้คณะกรรมการสอบสวนฯ เสนอเรื่องให้คณะกรรมการบริหารงานบุคคล ประจำมหาวิทยาลัย (ก.บ.ม.) เพื่อพิจารณากลับกรอง ความผิดและโทษต่อไป ซึ่งในการพิจารณาของคณะกรรมการบริหารงานบุคคล ประจำมหาวิทยาลัย (ก.บ.ม.) เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหา มีพฤติการณ์และการกระทำเป็นความผิดทางวินัยจริงตามที่กล่าวหาแล้ว จึงจะมีมติเพื่อให้ดำเนินการออกคำสั่งลงโทษ ซึ่งจะต้องดำเนินการออกคำสั่งลงโทษทางวินัย โดยเป็นการแจ้งคำสั่งการลงโทษให้ผู้ถูกลงโทษทราบ พร้อมแจ้งสิทธิการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย และแจ้งคำสั่งลงโทษให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบต่อไป

(๒.๒) ด้านการชดเชยทุน

กรณีผิดสัญญาการเป็นนักศึกษาเพื่อศึกษาวิชาแพทยศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์ เภสัชศาสตร์ และศึกษาศาสตร์ นอกจากนี้ ยังดำเนินการเกี่ยวกับการชดเชยทุนกรณีผิดสัญญาการศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัยของบุคลากรมหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งเมื่อได้รับแจ้งจากคณะหรือหน่วยงานว่ามีผู้ปฏิบัติผิดสัญญาแล้ว จะดำเนินการตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สัญญารับทุน สัญญาลาศึกษา ตารางการคิดคำนวณกรณีผิดสัญญา หลักฐานการรับเงินเดือน เป็นต้น เมื่อคำนวณแล้วได้จำนวนที่ถูกต้อง จึงจะดำเนินการทำหนังสือบอกกล่าวถึงผู้ผิดสัญญา และผู้ค้ำประกันให้ชำระเงินกรณีผิดสัญญา ซึ่งหลังจากที่ผู้ผิดสัญญาและผู้ค้ำประกัน ได้รับหนังสือบอกกล่าวทวงถามแล้ว จะเป็นผู้ประสานงานในการชำระเงิน โดยเป็นผู้นำส่งเข้าเป็นเงินรายได้มหาวิทยาลัย และเงินรายได้แผ่นดิน อีกทั้ง ดำเนินการส่งใบเสร็จให้กับผู้ผิดสัญญาและผู้ค้ำประกัน

ในกรณีที่ผู้ผิดสัญญาและผู้ค้ำประกัน ไม่สามารถชำระเงินภายในกำหนดเวลา และได้มีการประสานงานเพื่อขอฟ่อนชำระเงินกรณีผิดสัญญา จะแจ้งข้อมูลให้ทราบถึงหลักเกณฑ์การฟ่อนชำระ โดยให้ผู้ผิดสัญญาทำหนังสือต่ออธิการบดี และจัดทำความเห็นทางกฎหมายต่ออธิการบดี เพื่อประกอบการพิจารณาให้ฟ่อนชำระ เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว จึงจะประสานงานโดยแจ้งให้ผู้ผิดสัญญาฯ ชำระเงินในวันทำสัญญา

และทำสัญญาผ่อนชำระ โดยเป็นผู้นำส่งเข้าเป็นเงินรายได้มหาวิทยาลัย และเงินรายได้แผ่นดิน อีกทั้งดำเนินการส่งใบเสร็จให้กับผู้ผลิตสัญญาและผู้ค้าประกัน ซึ่งมีการดำเนินการ ดังนี้

- ๑) ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน และการคิดคำนวณเงิน
- ๒) ทำหนังสือบอกกล่าวทวงถามผู้ผลิตสัญญาและผู้ค้าประกันให้ชดใช้เงินทุนฯ
- ๓) นำส่งเงินไปกองคลัง หรือจัดทำสัญญาผ่อนชำระหนี้
- ๔) แจกผลการชำระเงินให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ และจัดส่งใบเสร็จให้กับผู้ผลิตสัญญา

(๒.๓) ด้านคดีความ

ในการดำเนินการด้านคดีความ มีการดำเนินการ มีรายละเอียด ดังนี้

(๑) การดำเนินการคดีแพ่ง กรณีได้รับเงินเดือนเกินสิทธิ มีการเรียกให้ชดใช้เงิน รวมถึงการจัดทำสัญญารับสภาพหนี้ เมื่อมีการผิดสัญญา จึงจะเป็นผู้ประสานงานกับพนักงานอัยการ เพื่อดำเนินการฟ้องเป็นคดีแพ่ง

(๒) การดำเนินคดีอาญา กรณีสอบสวนหาข้อเท็จจริงหรือสอบสวนทางวินัยแล้ว รับฟังได้ว่า พฤติการณ์มีการกระทำผิดอาญา เช่น การปลอมแปลงเอกสาร หรือทุจริตต่อหน้าที่ราชการ จึงเป็นผู้ประสานงานกับพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีอาญา นอกจากนี้ในกรณีที่พนักงานสอบสวนต้องการข้อมูลเพิ่มเติม จะเป็นผู้ประสานงานโดยให้เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

(๓) การดำเนินคดีปกครอง กรณีที่ได้ดำเนินการออกหนังสือทวงถามให้ผู้ผลิตสัญญา ชำระเงินกรณีผิดสัญญาฯ สัญญาลาศึกษา แต่ไม่สามารถเรียกร้องให้ผู้ผลิตสัญญาชดใช้เงินทุนได้ จึงจะเป็นผู้ประสานงานกับพนักงานอัยการเพื่อดำเนินการฟ้องร้องเป็นคดีปกครองต่อไป นอกจากนี้หากมีกรณีการโต้แย้งในระหว่างดำเนินคดี จะเป็นผู้จัดทำเอกสารเพื่อประกอบการโต้แย้งคำให้การ

การดำเนินด้านคดีความทั้ง ๓ ประเภท มีการดำเนินการ ดังนี้

- ๑) ตรวจสอบข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานเอกสาร หลักฐานที่เกี่ยวข้องในเรื่อง
- ๒) ติดต่อประสานงานขอความอนุเคราะห์พนักงานอัยการเพื่อฟ้องคดี
- ๓) ประสานงานคดีกับพนักงานอัยการเพื่อยืนยันข้อมูลหรือจัดส่งเอกสารเพิ่มเติม

(ถ้ามี)

- ๔) เป็นพยานต่อศาลหรือการไต่สวน
- ๕) แจกผลการดำเนินคดีให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

(๒.๔) ด้านการประชุมคณะกรรมการบริหารงานบุคคล

ในกรณีที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ดำเนินการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงในฐานะ กรรมการและเลขานุการสอบสวนฯ จะต้องเข้าประชุมเพื่อชี้แจงรายงานการสอบสวน โดยเป็นการนำเสนอข้อเท็จจริง พยานหลักฐาน และรายงานการสอบสวนทางวินัย และตอบข้อซักถามของคณะกรรมการบริหารงานบุคคล ประจำมหาวิทยาลัย (ก.บ.ม.) เพื่อประกอบการพิจารณาความผิดและการลงโทษทางวินัย เมื่อได้ประชุมพิจารณาตัดสินแล้ว จึงจะเป็นผู้จัดทำคำสั่งลงโทษทางวินัย และแจ้งไปยังบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อไป ซึ่งมีการดำเนินการ ดังนี้

- ๑) เตรียมข้อมูล สรุปข้อเท็จจริง ความเห็นและข้อกฎหมาย
- ๒) จัดเตรียมเอกสาร ประกอบวาระการประชุม ก.บ.ม.(เฉพาะวาระลับ)
- ๓) เข้าร่วมรับฟังการนำเสนอและจดมติที่ประชุม

๔) จัดทำรายงานการประชุม

๕) แจกมติที่ประชุมให้บุคคลที่เกี่ยวข้องทราบ และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

(๒.๕) ด้านการตรวจร่างระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ

การดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจร่างระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับสัญญาับทุนการศึกษาของบุคลากรมหาวิทยาลัยขอนแก่น รวมถึงการตรวจร่างสัญญาับทุนการศึกษาฯ ซึ่งเป็นการศึกษาพิจารณาให้ความเห็นข้อกฎหมาย และข้อเท็จจริงในการร่างกฎหมาย รวมถึงการเสนอความเห็นในการตีความในการร่างระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับสัญญาับทุนฯ

(๒.๖) ด้านพิจารณาการอุทธรณ์ผลการประเมินการปฏิบัติราชการของบุคลากรมหาวิทยาลัยขอนแก่น

การพิจารณาจากผลการประเมินการปฏิบัติราชการของบุคคล ซึ่งเป็นการพิจารณาจากเอกสารหลักฐาน ได้แก่ หลักฐานการรายงานผลการปฏิบัติราชการ ข้อตกลงการปฏิบัติราชการ ผลงานประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ หลักฐานการแจ้งผลการประเมินฯ เป็นต้น โดยพิจารณาจากข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการปฏิบัติราชการ โดยจะต้องพิจารณาว่า การประเมินฯ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการที่มหาวิทยาลัยกำหนดหรือไม่ อย่างไร ซึ่งเป็นการปรับข้อเท็จจริงเข้ากับข้อกฎหมายที่กำหนด แล้วเสนอความเห็นต่ออธิการบดีเพื่อพิจารณาต่อไป

(๒.๗) ด้านการตอบข้อหารือทางกฎหมาย

การตอบข้อหารือทางกฎหมาย เป็นการเสนอความเห็น ให้ความเห็นในข้อกฎหมาย เสนอความเห็นในการตีความตามหลักกฎหมายแพ่ง กฎหมายอาญา รวมถึงกฎหมายปกครอง อีกทั้ง เป็นการวินิจฉัยปัญหาทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน การตอบข้อหารือปัญหาทางกฎหมาย รวมถึง แนวปฏิบัติทางกฎหมาย

(๓) ด้านกฎหมาย

(๓.๑) ศึกษา วิเคราะห์ ตีความ และพิจารณาวินิจฉัย ข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และวิธีปฏิบัติต่างๆ ในภารกิจของกองกฎหมาย และการดำเนินการสอบสวนหาข้อเท็จจริง การสอบสวนหาข้อเท็จจริงเพื่อหามูลการกระทำผิดทางวินัย การสอบสวนทางวินัย เพื่อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ แนวปฏิบัติต่างๆ ในการปฏิบัติงาน

(๓.๒) การจัดทำร่างสัญญาับทุนเพื่อศึกษาต่อภายในประเทศ และต่างประเทศ รวมถึงสัญญาับทุนอุดหนุนการศึกษาสำหรับบุคลากรมหาวิทยาลัยขอนแก่น และบุคคลภายนอก ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสัญญาับทุนฯ ซึ่งอาจมีผลทางกฎหมายที่จะก่อให้เกิดนิติสัมพันธ์กับบุคคล

(๔) ด้านการประสานงาน

(๔.๑) ทำหน้าที่ประสานงานร่วมกับผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลที่จะใช้ประกอบการดำเนินการสอบสวน ผู้บริหาร ผู้บังคับบัญชา ผู้ร้องเรียนกล่าวหา และผู้ถูกร้องเรียนกล่าวหา รวมถึงบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงนั้นๆ

(๔.๒) ทำหน้าที่ประสานงานร่วมกับผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการทำสัญญาเงินทุนเพื่อศึกษาต่อในประเทศ และหรือต่างประเทศ รวมถึงสัญญาเงินทุนอุดหนุนการศึกษาประเภทต่างๆ เพื่อจัดเตรียมการสรุปข้อเท็จจริง ข้อมูลเอกสารเพื่อประกอบการดำเนินคดีปกครอง

(๕) ด้านการบริการ

(๕.๑) ให้คำปรึกษา แนะนำเบื้องต้น เผยแพร่ ถ่ายทอดความรู้ทางด้านกฎหมาย รวมทั้งตอบปัญหาและชี้แจงเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับงานในหน้าที่ เพื่อให้ผู้บริการได้รับทราบข้อมูลความรู้ต่างๆ ที่เป็นประโยชน์

(๕.๒) จัดเก็บข้อมูลเบื้องต้น และให้บริการข้อมูลทางวิชาการ เกี่ยวกับข้อกฎหมายเพื่อให้บุคลากรทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน นักศึกษา ตลอดจนผู้บริหาร ได้ทราบข้อมูลและความรู้ต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ สอดคล้อง และสนับสนุนภารกิจของหน่วยงาน และใช้ประกอบการพิจารณากำหนดนโยบาย แผนงาน หลักเกณฑ์ มาตรการต่างๆ

บทที่ ๓
หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติงาน

หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติงานด้านการดำเนินการสอบสวนทางวินัยบุคลากรมหาวิทยาลัยขอนแก่น ประเภทข้าราชการ และพนักงานมหาวิทยาลัยขอนแก่น ในบทนี้ ประกอบด้วย

๑. หลักเกณฑ์วิธีการปฏิบัติงาน
๒. บทกำหนดโทษสำหรับบุคลากรที่กระทำผิดทางวินัย

๑. หลักเกณฑ์วิธีการปฏิบัติงาน

๑) ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๑ บัญญัติว่า (๑) “โดยทุจริต” หมายความว่า เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

(๓) “เอกสาร” หมายความว่า กระดาษหรือวัตถุอื่นใด ซึ่งได้ทำให้ปรากฏความหมายด้วยอักษร ตัวเลข ผัง หรือแผน แบบอย่าง จะเป็นโดยวิธีพิมพ์ถ่ายภาพหรือวิธีอื่นอันเป็นหลักฐานแห่งความหมายนั้น

(๔) “เอกสารราชการ” หมายความว่า เอกสารซึ่งเจ้าพนักงานทำขึ้น หรือรับรองในหน้าที่ และให้หมายความรวมถึงสำเนาเอกสารนั้นๆ ที่เจ้าพนักงานได้รับรองในหน้าที่ด้วย

(๕) “เอกสารสิทธิ” หมายความว่า เอกสารที่เป็นหลักฐานแห่งการก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน หรือระงับซึ่งสิทธิ

(๑๐) “ลายมือชื่อ” หมายความว่า ความรวมถึงลายพิมพ์นิ้วมือและเครื่องหมายซึ่ง บุคคลลงไว้แทนลายมือชื่อของตน

(๑๖) “เจ้าพนักงาน” หมายความว่า บุคคลซึ่งกฎหมายบัญญัติว่า เป็นเจ้าพนักงานหรือได้รับแต่งตั้งตามกฎหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการ ไม่ว่าจะเป็นประจำหรือครั้งคราว และไม่ว่าจะได้รับค่าตอบแทนหรือไม่

มาตรา ๑๔๗ บัญญัติว่า ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการหรือรักษาทรัพย์สินใดๆ เปียดังทรัพย์สินนั้นเป็นของตน หรือเป็นของผู้อื่นโดยทุจริต หรือโดยทุจริตยอมให้ผู้อื่นเอาทรัพย์สินนั้นเสีย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิตและปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท”

มาตรา ๑๕๗ บัญญัติว่า ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

มาตรา ๑๖๑ บัญญัติว่า ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ทำเอกสาร กรอกข้อความลงในเอกสาร หรือดูแลรักษาเอกสาร กระทำกรปลอมเอกสารโดยอาศัยโอกาสที่ตนมีหน้าที่นั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท

มาตรา ๑๖๒ บัญญัติว่า ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน มีหน้าที่ทำเอกสาร รับเอกสารหรือกรอกข้อความลงในเอกสาร กระทำการดังต่อไปนี้ ในการปฏิบัติกรตามหน้าที่

(๑) รับรองเป็นหลักฐานว่า ตนได้กระทำการอย่างใดขึ้น หรือว่าการอย่างใดได้กระทำต่อหน้าตนอันเป็นความเท็จ

(๒) รับรองเป็นหลักฐานว่า ได้มีการแจ้งซึ่งข้อความอันมิได้มีการแจ้ง

(๓) ละเว้นไม่จดข้อความซึ่งตนมีหน้าที่ต้องรับจด หรือจดเปลี่ยนแปลงข้อความเช่นนั้น หรือ

(๔) รับรองเป็นหลักฐานซึ่งข้อเท็จจริงอันเอกสารนั้น มุ่งพิสูจน์ความเป็นจริงอันเป็นเท็จ

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

มาตรา ๒๖๔ บัญญัติว่า ผู้ใดทำเอกสารปลอมขึ้นทั้งฉบับ หรือแต่ส่วนหนึ่งส่วนใด เติมหรือตัดทอนข้อความ หรือแก้ไขด้วยประการใดๆ ในเอกสารที่แท้จริง หรือประทับตราปลอม หรือลงลายมือชื่อปลอมในเอกสาร โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ถ้าได้กระทำเพื่อให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าเป็นเอกสารที่แท้จริง ผู้นั้นกระทำความผิดฐานปลอมเอกสาร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดกรอกข้อความลงในแผ่นกระดาษหรือวัตถุอื่นใด ซึ่งมีลายมือชื่อของผู้อื่น โดยไม่ได้รับความยินยอม หรือโดยฝ่าฝืนคำสั่งของผู้นั้น ถ้าได้กระทำเพื่อนำเอกสารนั้นไปใช้ในกิจการที่อาจเกิดเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือประชาชน ให้ถือว่าผู้นั้นปลอมเอกสาร ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

มาตรา ๒๖๕ บัญญัติว่า ผู้ใดปลอมเอกสารสิทธิหรือเอกสารราชการ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๒๖๖ บัญญัติว่า ผู้ใดปลอมเอกสารดังต่อไปนี้

(๑) เอกสารสิทธิอันเป็นเอกสารราชการ

(๒) พินัยกรรม

(๓) ใบหุ้น ใบหุ้นกู้ หรือใบสำคัญของใบหุ้นหรือใบหุ้นกู้

(๔) ตั๋วเงิน หรือ

(๕) บัตรเงินฝาก

ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

มาตรา ๒๖๗ บัญญัติว่า ผู้ใดแจ้งให้เจ้าพนักงานผู้กระทำการตามหน้าที่จดข้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารมหาชนหรือเอกสารราชการ ซึ่งมีวัตถุประสงค์สำหรับใช้เป็นพยานหลักฐาน โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๖๘ บัญญัติว่า ผู้ใดใช้หรืออ้างเอกสารอันเกิดจากการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๖๔ มาตรา ๒๖๕ มาตรา ๒๖๖ หรือมาตรา ๒๖๗ ในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษดังที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้นๆ

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคแรกเป็นผู้ปลอมเอกสารนั้น หรือเป็นผู้แจ้งให้เจ้าพนักงานจดข้อความนั้นเอง ให้ลงโทษตามมาตรานี้แต่กระหนเดียว

มาตรา ๒๖๙ บัญญัติว่า ผู้ใดในการประกอบกิจการงานในวิชาแพทย์ กฎหมาย บัญชีหรือวิชาชีพอื่นใด ทำคำรับรองเป็นเอกสารอันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดโดยทุจริตใช้หรืออ้างคำรับรองอันเกิดจากการกระทำความผิดตามวรรคแรก ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

๒) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๓ บัญญัติว่า พระราชบัญญัตินี้

“สัญญาทางปกครอง” หมายความว่า สัญญาที่คู่สัญญาอย่างน้อยฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองหรือเป็นบุคคลซึ่งกระทำการแทนรัฐและมีลักษณะเป็นสัญญาสัมปทาน สัญญาที่ให้จัดทำบริการสาธารณะ หรือจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภคหรือแสวงประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ

๓) พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

มาตรา ๕ บัญญัติว่า ในพระราชบัญญัตินี้

“วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง” หมายความว่า การเตรียมการและการดำเนินการของเจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครองหรือกฎ และรวมถึงการดำเนินการใด ๆ ในทางปกครองตามพระราชบัญญัตินี้

“การพิจารณาทางปกครอง” หมายความว่า การเตรียมการและการดำเนินการของเจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครอง

“คำสั่งทางปกครอง” หมายความว่า

(๑) การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะ ก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระงับ หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราว เช่น การสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติการวินิจฉัยอุทธรณ์การรับรอง และการรับจดทะเบียน แต่ไม่หมายความรวมถึงการออกกฎ

(๒) การอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๒ บัญญัติว่า คำสั่งทางปกครองจะต้องกระทำโดยเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในเรื่องนั้น

มาตรา ๑๓ บัญญัติว่า เจ้าหน้าที่ดังต่อไปนี้จะทำการพิจารณาทางปกครองไม่ได้

- (๑) เป็นคู่กรณีเอง
- (๒) เป็นคู่หมั้นหรือคู่สมรสของคู่กรณี
- (๓) เป็นญาติของคู่กรณีคือ เป็นบุพการีหรือผู้สืบสันดานไม่ว่าชั้นใด ๆ หรือเป็นพี่น้อง หรือลูกพี่ลูกน้องนับได้เพียงภายในสามชั้น หรือเป็นญาติเกี่ยวพันทางแต่งงานนับได้เพียงสองชั้น
- (๔) เป็นหรือเคยเป็นผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้พิทักษ์หรือผู้แทนหรือตัวแทนของคู่กรณี

(๕) เป็นเจ้าหนี้หรือลูกหนี้หรือเป็นนายจ้างของคู่กรณี

(๖) เป็นกรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๔ บัญญัติว่า เมื่อมีกรณีตามมาตรา ๑๓ หรือคู่กรณีคัดค้านว่าเจ้าหน้าที่ผู้ใดเป็นบุคคลตามมาตรา ๑๓ ให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นหยุดการพิจารณาเรื่องไว้ก่อน และแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปชั้นหนึ่งทราบ เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวจะได้มีคำสั่งต่อไป

การยื่นคำคัดค้าน การพิจารณาคัดค้าน และการสั่งให้เจ้าหน้าที่อื่นเข้าปฏิบัติหน้าที่แทนผู้ที่ถูกคัดค้านให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๕ บัญญัติว่า เมื่อมีกรณีตามมาตรา ๑๓ หรือคู่กรณีคัดค้านว่ากรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองคณะใดมีลักษณะดังกล่าว ให้ประธานกรรมการเรียกประชุมคณะกรรมการเพื่อพิจารณาเหตุคัดค้านนั้น ในการประชุมดังกล่าวกรรมการผู้ถูกคัดค้านเมื่อได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและตอบข้อซักถามแล้วต้องออกจากที่ประชุม

ถ้าคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองคณะใดมีผู้ถูกคัดค้านในระหว่างที่กรรมการผู้ถูกคัดค้านต้องออกจากที่ประชุม ให้ถือว่าคณะกรรมการคณะนั้นประกอบด้วยกรรมการทุกคนที่ไม่ถูกคัดค้าน

ถ้าที่ประชุมมีมติให้กรรมการผู้ถูกคัดค้านปฏิบัติหน้าที่ต่อไปด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการที่ไม่ถูกคัดค้าน ก็ให้กรรมการผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้มติดังกล่าวให้กระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ และให้เป็นที่สุด

การยื่นคำคัดค้านและการพิจารณาคัดค้านให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๖ บัญญัติว่า ในกรณีมีเหตุอื่นใดนอกจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๓ เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่หรือกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองซึ่งมีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลาง เจ้าหน้าที่หรือกรรมการผู้นั้นจะทำการพิจารณาทางปกครองในเรื่องนั้นไม่ได้

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ถ้าผู้นั้นเห็นเองว่าตนมีกรณีดังกล่าว ให้ผู้นั้นหยุดการพิจารณาเรื่องไว้ก่อนและแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปชั้นหนึ่งหรือประธานกรรมการทราบ แล้วแต่กรณี

(๒) ถ้ามีคู่กรณีคัดค้านว่าผู้นั้นมีเหตุดังกล่าว หากผู้นั้นเห็นว่าตนไม่มีเหตุตามที่คัดค้านนั้นผู้นั้นจะทำการพิจารณาเรื่องต่อไปก็ได้แต่ต้องแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปชั้นหนึ่งหรือประธานกรรมการทราบแล้วแต่กรณี

(๓) ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นหรือคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครอง ซึ่งผู้นั้นเป็นกรรมการอยู่มีคำสั่งหรือมีมติโดยไม่ชักช้าแล้วแต่กรณีว่าผู้นั้นมีอำนาจในการพิจารณาทางปกครองในเรื่องนั้นหรือไม่

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๔ วรรคสอง และมาตรา ๑๕ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๗ บัญญัติว่า การกระทำใดๆ ของเจ้าหน้าที่หรือกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองที่ได้กระทำไปก่อนหยุดการพิจารณาตามมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๖ ย่อมไม่เสียไป

เว้นแต่เจ้าหน้าที่ผู้เข้าปฏิบัติหน้าที่แทนผู้ถูกคัดค้านหรือคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองแล้วแต่กรณีจะเห็นสมควรดำเนินการส่วนหนึ่งส่วนใดเสียใหม่ก็ได้

มาตรา ๑๘ บัญญัติว่า บทบัญญัติมาตรา ๑๓ ถึงมาตรา ๑๖ ไม่ให้นำมาใช้บังคับกับกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน หากปล่อยให้ล่าช้าไปจะเสียหายต่อประโยชน์สาธารณะหรือสิทธิของบุคคลจะเสียหายโดยไม่มีทางแก้ไขได้หรือไม่มีเจ้าหน้าที่อื่นปฏิบัติหน้าที่แทนผู้นั้นได้

มาตรา ๑๙ บัญญัติว่า ถ้าปรากฏภายหลังว่าเจ้าหน้าที่หรือกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองใด ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามหรือการแต่งตั้งไม่ชอบด้วยกฎหมาย อันเป็นเหตุให้ผู้นั้น ต้องพ้นจากตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งเช่นว่านี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจหน้าที่

มาตรา ๒๐ บัญญัติว่า ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปชั้นหนึ่งตามมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๖ ให้หมายความรวมถึง ผู้ซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีอำนาจกำกับหรือควบคุมดูแลสำหรับกรณีของเจ้าหน้าที่ที่ไม่มีผู้บังคับบัญชาโดยตรง และนายกรัฐมนตรีสำหรับกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นเป็นรัฐมนตรี

๔) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

มาตรา ๔ บัญญัติว่า ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งให้รับราชการตามพระราชบัญญัตินี้ โดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนในสถาบันอุดมศึกษา

“สถาบันอุดมศึกษา” หมายความว่า สถานศึกษาของรัฐในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการที่จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับปริญญา แต่ไม่รวมถึงสถานศึกษาของรัฐที่มีใช้ส่วนราชการ

มาตรา ๑๗ บัญญัติว่า หลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารงานบุคคล วินัยและการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ และการพิจารณาคำแห่งทางวิชาการ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับของสภาสถาบันอุดมศึกษา

เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพ ในการวางหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคลตามวรรคหนึ่ง จะไม่กำหนดภาระหน้าที่ของตำแหน่งแต่ละตำแหน่ง โดยกำหนดภาระหน้าที่ของหน่วยงานแทนก็ได้

ข้อบังคับตามวรรคหนึ่งต้องไม่เป็นการขัดหรือแย้งกับที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนดตามมาตรา ๑๔ (๓)

มาตรา ๓๓ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเที่ยงธรรม ขยันหมั่นเพียร และดูแลเอาใจใส่รักษาประโยชน์ของทางราชการ

ห้ามมิให้อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตนไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

การปฏิบัติหรือการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ แบบแผนของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของทางราชการ หรือขาดการเอาใจใส่รักษาประโยชน์ของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๔๐ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานโดยปกปิดข้อความซึ่งควรต้องแจ้ง ถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย

การรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๔๑ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ต้องประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดี มีความสุภาพ เรียบร้อย วางตนให้เหมาะสมกับวัฒนธรรมอันดีงามของสังคมไทย อุทิศเวลาให้กับทางราชการอย่างเต็มที่ รักษาความสามัคคี ช่วยเหลือเกื้อกูลในการปฏิบัติหน้าที่ราชการระหว่างผู้ร่วมปฏิบัติราชการด้วยกัน

การกลั่นแกล้ง การดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ ช่มเหิง ผู้ร่วมปฏิบัติราชการ นักเรียน นิสิต นักศึกษา หรือประชาชนอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๔๒ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ต้องไม่กระทำการ หรือยอมให้ผู้อื่น กระทำการหาประโยชน์อันอาจทำให้เสื่อมเสียความเที่ยงธรรม หรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน การกระทำได้กล่าวให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดวินัย

มาตรา ๔๓ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ต้องไม่เป็นการกรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันนั้น ในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท เว้นแต่เป็นการปฏิบัติราชการหรือได้รับมอบหมายจากอธิการบดี

มาตรา ๔๔ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ต้องรักษาชื่อเสียงของตนและรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย โดยไม่กระทำการใดๆ อันได้ชื่อว่า เป็นผู้ประพฤติชั่ว

การกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๔๕ บัญญัติว่า ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดถูกกล่าวหาโดยมีหลักฐานตามสมควรว่าได้กระทำผิดวินัย หรือความปรากฏต่อผู้บังคับบัญชาว่าข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดกระทำผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยพลัน และต้องสอบสวนให้แล้วเสร็จโดยไม่ชักช้า เว้นแต่เป็นกรณีการกระทำผิดทางวินัยที่มีโทษความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่ ก.พ.อ. กำหนด จะไม่ตั้งคณะกรรมการสอบสวนก็ได้

ก่อนตั้งคณะกรรมการสอบสวน ผู้บังคับบัญชาจะมอบหมายให้บุคคลใดสืบสวนเบื้องต้นว่าการกล่าวนั้นมีพยานหลักฐานตามสมควรหรือไม่ก็ได้

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณา และผู้มีอำนาจสั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับที่ออกตามมาตรา ๑๗

ในกรณีอธิการบดีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย คำว่าผู้บังคับบัญชาตามมาตรา นี้ ให้หมายถึงผู้บังคับบัญชาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ

มาตรา ๕๐ บัญญัติว่า ในระหว่างการสอบสวน จะนำเหตุแห่งการถูกสอบสวนมาเป็นข้ออ้างในการดำเนินการใด ให้กระตลธิขของผู้ถูกสอบสวนไม่ได้ เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาจะสั่งพักราชการ หรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสอบสวน

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการสั่งพักราชการ หรือการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนและผลแห่งการสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับที่ออกตาม มาตรา ๑๗

มาตรา ๕๑ บัญญัติว่า เมื่อผลการสอบสวนปรากฏว่าผู้ถูกสอบสวนกระทำผิดวินัยให้ผู้บังคับบัญชาตามมารรา ๔๙ ลงโทษตามควรแก่กรณี ตามที่กำหนดในข้อบังคับที่ออกตามมาตรา ๑๗

มาตรา ๕๒ บัญญัติว่า ให้กรรมการสอบสวนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และมีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเพียงเท่าที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของกรรมการสอบสวน และโดยเฉพาะให้มีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย คือ

(๑) เรียกให้กระทรวง ทบวง กรม หน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือนิติบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่สอบสวน ชี้แจงข้อเท็จจริง ส่งเอกสารและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ส่งผู้แทนหรือบุคคลในสังกัดมาชี้แจงข้อเท็จจริง หรือให้ถ้อยคำเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

(๒) เรียกผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลใดๆ มาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารและหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

มาตรา ๕๓ บัญญัติว่า ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งพ้นจากราชการอันมิใช่เพราะเหตุตายอาจถูกดำเนินการทางวินัยเพราะมีการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงก่อนพ้นจากราชการได้ แต่ต้องดำเนินการทางวินัยภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พ้นจากราชการ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในข้อบังคับที่ออกตามมาตรา ๑๗

มาตรา ๕๔ บัญญัติว่า ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ผู้ใดเคยถูกกล่าวหา หรือกระทำ ความผิดวินัยก่อนวันโอนมาบรรจุ หากว่าการกระทำนั้นเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้นั้น ดำเนินการสอบสวนและลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้

๕) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๔ บัญญัติว่า ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา” ระหว่างบทนิยาม คำว่า “ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา” และคำว่า “สภาสถาบันอุดมศึกษา” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

“พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับการจ้างตามสัญญาจ้างให้ทำงานในสถาบันอุดมศึกษา โดยได้รับค่าจ้างหรือค่าตอบแทนจากเงินงบประมาณแผ่นดินหรือเงินรายได้ของสถาบันอุดมศึกษา

มาตรา ๖๕/๑ บัญญัติว่า การกำหนดตำแหน่ง ระบบการจ้าง การบรรจุและการแต่งตั้ง อัตราการจ้างและค่าตอบแทน เงินเพิ่มและสวัสดิการ การเลื่อนตำแหน่ง การเปลี่ยนและการโอนย้ายตำแหน่งและการร้องทุกข์ และการอื่นที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของพรณักงานในสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นไปตามข้อบังคับของสภาสถาบันอุดมศึกษา

๖) ข้อบังคับพนักงานมหาวิทยาลัย ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อ ๔ กำหนดว่า ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยขอนแก่น
 “สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยขอนแก่น
 “ก.พ.อ.” หมายความว่า คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา
 “ก.บ.ม.” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารงานบุคคล ประจำมหาวิทยาลัย
 “อธิการบดี” หมายความว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น
 “พนักงานมหาวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงานมหาวิทยาลัยขอนแก่น ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่ได้รับค่าจ้างจากเงินงบประมาณแผ่นดิน ทั้งนี้ หมายความว่ารวมถึงพนักงานมหาวิทยาลัยที่ใช้เงินรายได้ ข้าราชการและลูกจ้างประจำที่เปลี่ยนสถานภาพ
 “ข้าราชการ” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา
 “ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงานมหาวิทยาลัย ข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๓๒ กำหนดว่า วินัย จรรยาบรรณ การดำเนินการทางวินัยและจรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ก.บ.ม. กำหนด หรือตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และกฎหมาย หรือระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้องโดยอนุโลม แล้วแต่กรณี

ข้อ ๓๔ กำหนดว่า ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยผู้ใดถูกกล่าวหาโดยมีหลักฐานว่าได้กระทำความผิดวินัยหรือความปรากฎต่อผู้บังคับบัญชาว่าผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยผู้ใดกระทำความผิดทางวินัย ให้อธิการบดีตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยพลัน และต้องสอบสวนให้แล้วเสร็จโดยไม่ชักช้า เว้นแต่กรณีการกระทำความผิดวินัยที่ไม่ใช่ความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง จะไม่ตั้งคณะกรรมการสอบสวนก็ได้

ข้อ ๓๕ กำหนดว่า ในระหว่างการสอบสวน จะนำเหตุแห่งการถูกสอบสวนมาเป็นข้ออ้างในการดำเนินการใดให้กระทบต่อสิทธิผู้ถูกสอบสวนไม่ได้ เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาจะสั่งพักงาน หรือสั่งให้ออกจากงานไว้ก่อน ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสอบสวน

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการสั่งพักงาน หรือการสั่งให้ออกจากงานไว้ก่อน และผลแห่งการสั่งพักงานหรือการสั่งให้ออกจากงานไว้ก่อน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.บ.ม. กำหนด

ข้อ ๓๖ กำหนดว่า เมื่อผลการสอบสวนปรากฏว่าผู้ถูกสอบสวนกระทำผิดวินัยให้อธิการบดี ลงโทษตามควรแก่กรณี ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่ ก.บ.ม. กำหนด

ข้อ ๓๗ กำหนดว่า ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยผู้ใดถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือความปรากฏต่อผู้บังคับบัญชาว่าผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง แม้ผู้นั้นจะพ้นสภาพจากการเป็นผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย อธิการบดีมีหน้าที่ต้องดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยผู้นั้น ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พ้นสภาพจากการเป็นผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่ ก.บ.ม. กำหนด

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับกรณีที่พนักงานมหาวิทยาลัยผู้นั้นพ้นสภาพจากการเป็นผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยเพราะเหตุตายหรือเพราะถูกลงโทษปลดออก หรือไล่ออก

๗) ระเบียบสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๒

ข้อ ๕ กำหนดว่า เมื่อปรากฏว่าข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้ใดถูกกล่าวหา โดยมีหลักฐานตามสมควรว่าได้กระทำผิดวินัย ประพฤติผิดจรรยาบรรณอันเป็นความผิดวินัย หรือไม่สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือความปรากฏต่อผู้บังคับบัญชาว่าข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้ใดกระทำผิดวินัย ประพฤติผิดจรรยาบรรณอันเป็นความผิดวินัย หรือไม่สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้ผู้บังคับบัญชาตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยพลัน

กรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยที่มีโทษความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือความผิดปรากฏชัดแจ้ง ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการตามวิธีการที่เห็นสมควร จะไม่ตั้งคณะกรรมการสอบสวนก็ได้ แต่จะต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยจะระบุหรือไม่ระบุข้อพยานก็ได้ เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ โดยให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงมาบังคับใช้โดยอนุโลม

ข้อ ๖ กำหนดว่า ข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้ใดถูกกล่าวหาว่าได้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือความปรากฏต่อผู้บังคับบัญชาว่าข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง แม้ข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้นั้นจะพ้นจากราชการหรือพ้นจากงาน แล้วแต่กรณีไปแล้ว เว้นแต่พ้นจากราชการ หรือพ้นจากงานแล้วแต่กรณี เพราะเหตุตาย ให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้นั้นตั้งคณะกรรมการสอบสวนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พ้นจากราชการ หรือพ้นจากงานแล้วแต่กรณี

ข้อ ๗ กำหนดว่า ข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้ใดถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ประพฤติผิดจรรยาบรรณอันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือไม่สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

ข้อ ๘ กำหนดว่า การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยแก่ข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยจะกระทำได้ต่อเมื่อมีหลักฐานตามสมควรว่าได้กระทำผิดวินัย หรือความปรากฏต่อผู้บังคับบัญชาว่าข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้ใดกระทำผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชา

ตั้งคณะกรรมการสอบสวน โดยพยานและต้องสอบสวนให้แล้วเสร็จโดยไม่ชักช้า เว้นแต่เป็นกรณีกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง หรือเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่ ก.พ.อ.กำหนด จะไม่ตั้งคณะกรรมการสอบสวนก็ได้

(๑) ก่อนตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ผู้บังคับบัญชาจะมอบหมายให้บุคคลใดสืบสวนเบื้องต้นว่าการกล่าวหาอันมีหลักฐานตามสมควรหรือไม่ก็ได้ หรือจะดำเนินการตั้งคณะกรรมการสอบสวนหาข้อเท็จจริงก็ได้

การดำเนินการสอบสวนหาข้อเท็จจริง จะต้องสอบสวนให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ประธานคณะกรรมการสอบสวนหาข้อเท็จจริงได้รับทราบคำสั่ง

การขยายระยะเวลาการสอบสวนหาข้อเท็จจริงให้อธิการบดีพิจารณาขยายเวลาได้ตามความจำเป็นและเหมาะสมครั้งละไม่เกินสามสิบวัน ทั้งนี้ให้ยื่นคำขอขยายก่อนวันสิ้นสุดระยะเวลาตามที่กำหนด หากยังดำเนินการสอบสวนไม่แล้วเสร็จตามกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ให้ประธานคณะกรรมการสอบสวนหาข้อเท็จจริงทำหนังสือขออนุมัติขยายระยะเวลาสอบสวนก่อนสิ้นสุดระยะเวลาที่กำหนดเป็นกรณีไป

(๒) เมื่อปรากฏว่ามีเรื่องร้องเรียนหรือกล่าวหาข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัย และเป็นกรณีมีมูลน่าเชื่อว่าเรื่องร้องเรียนหรือกล่าวหาอันมีมูลการกระทำผิดวินัยผู้บังคับบัญชาอาจตั้งคณะกรรมการสอบสวนหาข้อเท็จจริงเพื่อหามูลการกระทำผิดวินัย

การตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง จะต้องเป็นกรณีที่พฤติการณ์ของผู้ถูกกล่าวหา มีมูลน่าเชื่อว่าเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงเท่านั้น

(๓) การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง หากไม่ตั้งคณะกรรมการสอบสวน ต้องให้อีกโอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาและนำพยานบุคคลและพยานเอกสารนำสืบแก้ข้อกล่าวหา

(๔) การดำเนินการสอบสวนกรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและการสอบสวนกรณีกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง จะต้องสอบสวนให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวัน นับแต่วันที่ประธานคณะกรรมการสอบสวนได้รับทราบคำสั่ง

การขยายระยะเวลาการสอบสวนให้นายกสภามหาวิทยาลัยมีอำนาจพิจารณาขยายเวลาได้ตามความจำเป็นครั้งละไม่เกินสามสิบวัน ทั้งนี้ ให้ยื่นคำขอขยายก่อนวันสิ้นสุดระยะเวลาตามที่กำหนด

ข้อ ๙ กำหนดว่า กรณีดังต่อไปนี้ ถือเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัย โดยไม่สอบสวนก็ได้

(๑) ข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในกรณีกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๒) ข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและได้รับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชา หรือให้ถ้อยคำรับสารภาพต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนหรือคณะกรรมการสอบสวน และได้มีบันทึกถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือ

(๓) ข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้ใดกระทำความผิดจรรยาบรรณวิชาชีพโดยองค์กรวิชาชีพ ได้วินิจฉัยว่าเป็นการกระทำผิดจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างร้ายแรง

ข้อ ๑๐ กำหนดว่า ผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยสำหรับข้าราชการ ได้แก่

(๑) อธิการบดี

(๒) คณบดี หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ สำหรับข้าราชการ ที่สังกัดคณะ หรือหน่วยงานเทียบเท่าคณะ

(๓) ผู้อำนวยการกองหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากอง สำหรับข้าราชการ ที่สังกัดในกอง หรือหน่วยงานเทียบเท่ากอง

สำหรับการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนอธิการบดี ให้เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาโดยอนุมัติของนายกสภามหาวิทยาลัย เป็นผู้แต่งตั้ง

ให้อธิการบดีตาม (๑) มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้ทุกกรณี ส่วนคณบดีหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะตาม (๒) และผู้อำนวยการกองหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากองตาม (๓) มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง คณะกรรมการสอบสวนหาข้อเท็จจริงเพื่อหามูลความผิดทางวินัย และคณะกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง สำหรับการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงให้อธิการบดีเป็นผู้แต่งตั้ง

สำหรับการตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยพนักงานมหาวิทยาลัยให้อธิการบดีเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้ง ส่วนการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหาข้อเท็จจริง และคณะกรรมการสอบสวนหาข้อเท็จจริงเพื่อหามูลความผิดทางวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาตาม (๑) (๒) และ (๓) วรรคแรก เป็นผู้ที่มีอำนาจแต่งตั้งก็ได้

ข้อ ๑๑ กำหนดว่า กรรมการสอบสวนให้แต่งตั้งจากข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัย หรือข้าราชการ หรือพนักงานมหาวิทยาลัย สังกัดกระทรวง หน่วยงานของรัฐ จำนวนอย่างน้อยสามคน

คณะกรรมการสอบสวน ประกอบด้วย ประธานกรรมการซึ่งดำรงตำแหน่ง หรือระดับตำแหน่งไม่ต่ำกว่าหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา และกรรมการอย่างน้อยอีกสองคน โดยให้กรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการ และคณะกรรมการสอบสวนต้องเป็นผู้มีวุฒิทางกฎหมายอย่างน้อยหนึ่งคน

เมื่อมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว แม้ภายหลังประธานกรรมการจะดำรงตำแหน่งระดับต่ำกว่าหรือเทียบได้ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา ก็ไม่กระทบถึงการที่ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการ

ข้อ ๑๒ กำหนดว่า คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนต้องระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา เรื่องที่กล่าวหา ชื่อและตำแหน่งของผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสอบสวน ทั้งนี้ ให้มีสาระสำคัญตามแบบ วน. ๑ ท้ายระเบียบนี้

การเปลี่ยนแปลงตำแหน่งของผู้ที่ได้รับแต่งตั้งไม่กระทบถึงการที่ได้รับแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๑๓ กำหนดว่า เมื่อมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ให้ผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) แจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยเร็ว โดยให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อ และวันที่รับทราบไว้เป็นหลักฐาน ในการนี้ ให้มอบสำเนาคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับด้วย ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมรับทราบคำสั่งหรือไม่อาจแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบได้ ให้ส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ ในกรณีเช่นนี้ เมื่อล่วงพ้นสิบห้าวันนับแต่วันที่ส่งสำเนาคำสั่งดังกล่าว ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว

(๒) ส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้คณะกรรมการสอบสวนและส่งหลักฐานการรับทราบหรือถือว่ารับทราบตาม (๑) พร้อมด้วยเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องที่กำลังกล่าวหาให้ประธานกรรมการ และให้ประธานกรรมการลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๑๔ กำหนดว่า ผู้ถูกกล่าวหาที่มีสิทธิคัดค้านกรรมการสอบสวนคนหนึ่งคนใดหรือทุกคนได้ ถ้าผู้นั้นมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (๑) รู้เห็นเหตุการณ์ในขณะที่กระทำการตามเรื่องที่กำลังกล่าวหา
- (๒) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่สอบสวน
- (๓) มีสาเหตุโกรธเคืองผู้ถูกกล่าวหา
- (๔) เป็นผู้กล่าวหา หรือเป็นคู่หมั้น คู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดา หรือมารดาของผู้กล่าวหา
- (๕) เป็นเจ้านี่หรือลูกหนี้ผู้ถูกกล่าวหา
- (๖) มีเหตุอื่นใดซึ่งอาจทำให้การสอบสวนไม่เป็นกลางหรือเสียความเป็นธรรม
- (๗) เคยเป็นผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้พิทักษ์หรือผู้แทนหรือตัวแทนของคู่กรณี

การคัดค้านผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวน ให้ทำเป็นหนังสือยื่นต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนภายในสิบห้าวัน นับแต่วันรับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือวันทราบเหตุแห่งการคัดค้าน โดยแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ในหนังสือคัดค้านด้วยว่าจะทำให้การสอบสวนไม่ได้ความจริงและความยุติธรรมอย่างไร ในการนี้ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนส่งสำเนาหนังสือคัดค้านและแจ้งวันที่ได้รับหนังสือคัดค้านดังกล่าวให้ประธานกรรมการทราบและรวมไว้ในสำนวนการสอบสวนด้วย

ในกรณีที่ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวนเห็นว่าตนมีเหตุอันอาจถูกคัดค้าน ให้ผู้นั้นรายงานต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อดำเนินการต่อไป

ในการพิจารณาเรื่องคัดค้าน ผู้ซึ่งถูกคัดค้านอาจทำคำชี้แจงได้ หากผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าหนังสือคัดค้านมีเหตุผลรับฟังได้ ให้สั่งให้ผู้ซึ่งถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวน หากเห็นว่าหนังสือคัดค้านไม่มีเหตุผลเพียงพอที่จะรับฟังได้ ให้สั่งยกคำคัดค้านนั้น โดยให้สั่งการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือคัดค้าน ทั้งนี้ให้แสดงผลในการพิจารณาสั่งการดังกล่าวด้วย พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้คัดค้านทราบแล้วส่งเรื่องให้คณะกรรมการสอบสวนรวมไว้ในสำนวนการสอบสวนโดยเร็ว การสั่งยกคำคัดค้านให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนไม่สั่งการอย่างหนึ่งอย่างใดภายในสิบห้าวันตามวรรคสาม ให้ถือว่าผู้ซึ่งถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวนโดยให้เลขานุการรายงานไปยังผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เพื่อดำเนินการตามระเบียบนี้ต่อไป

การพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวน ไม่กระทบถึงการสอบสวนที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

ข้อ ๑๕ กำหนดว่า ถ้าผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่ามีความสมควรหรือจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยน เพิ่มหรือลดจำนวนผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวน ให้ดำเนินการได้โดยให้แสดงผลแห่งการสั่งนั้นไว้ด้วย และให้นำข้อ ๑๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การเปลี่ยนแปลงผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่งไม่กระทบถึงการสอบสวนที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

ข้อ ๑๖ กำหนดว่า กรณีที่ไม่มีเหตุคัดค้านตามข้อ ๑๔ วรรคหนึ่ง หรือมีเหตุคัดค้าน แต่ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาเห็นว่าเหตุคัดค้านไม่มีเหตุผลเพียงพอที่จะรับฟังได้ ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนตามระเบียบนี้ โดยผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแจ้งให้คณะกรรมการสอบสวนทราบและส่งหลักฐานการรับทราบหรือถือว่ารับทราบ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน พร้อมเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องที่กำลังหาให้ประธานกรรมการ และให้ประธานกรรมการลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๑๗ กำหนดว่า เมื่อได้รับเรื่องตามข้อ ๑๖ แล้ว ให้ประธานกรรมการดำเนินการประชุมคณะกรรมการสอบสวนเพื่อพิจารณาวางแผนทางการสอบสวนต่อไป

ข้อ ๑๘ กำหนดว่า การประชุมคณะกรรมการสอบสวนทุกครั้งต้องมีกรรมการมาประชุมจำนวนไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

การประชุมคณะกรรมการสอบสวนต้องมีประธานกรรมการอยู่ร่วมประชุมด้วย แต่ในกรณีจำเป็นที่ประธานกรรมการไม่สามารถเข้าประชุมได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่แทน

การลงมติของที่ประชุมคณะกรรมการสอบสวนให้ถือเสียงข้างมากของคณะกรรมการที่อยู่ในที่ประชุม ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๑๙ กำหนดว่า ผู้ถูกกล่าวหาที่มีสิทธินายทนายความ หรือ ที่ปรึกษาจำนวนหนึ่งคน เข้าร่วมฟังการสอบสวนที่คณะกรรมการสอบสวนเรียกผู้ถูกกล่าวหามาได้ แต่ทนายความ หรือ ที่ปรึกษาจะให้อภัยคำหรือตอบคำถามแทนผู้ถูกกล่าวหาหรือเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการสอบสวนไม่ได้ และให้ทนายความ หรือที่ปรึกษาที่เข้าร่วมฟังการสอบสวนลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานด้วย

ข้อ ๒๐ กำหนดว่า กรณีที่คณะกรรมการสอบสวนพิจารณาเห็นว่ามีความจำเป็นที่ควรให้ผู้ถูกกล่าวหาพักราชการ หรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้คณะกรรมการสอบสวนเสนอความเห็นไปยังอธิการบดีเพื่อพิจารณาสั่งการ

หลักเกณฑ์และวิธีการสั่งพักราชการ หรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้เป็นไปตามระเบียบที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๒๑ กำหนดว่า คณะกรรมการสอบสวนมีหน้าที่สอบสวนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในระเบียบนี้ เพื่อแสวงหาความจริงในเรื่องที่กำลังหา และดูแลให้เกิดความยุติธรรมตลอดกระบวนการสอบสวน ในการนี้ให้คณะกรรมการสอบสวนรวบรวมประวัติและความประพฤติของผู้ถูกกล่าวหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กำลังหาเท่าที่จำเป็นเพื่อประกอบการพิจารณาและจัดทำบันทึกไว้ทุกครั้งที่มีการสอบสวนด้วย

ในการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวน ห้ามบุคคลอื่นเข้าร่วมฟังการสอบสวนยกเว้นบุคคลตามข้อ ๑๙

ข้อ ๒๒ กำหนดว่า เพื่อให้การสอบสวนเป็นไปด้วยความเป็นธรรม รวดเร็ว และโปร่งใสแก่ผู้ถูกกล่าวหาให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนภายในกำหนดระยะเวลาดังนี้

(๑) ดำเนินการประชุมตามข้อ ๑๗ แจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาตามข้อ ๒๔ ให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบภายในสัปดาห์วันนับแต่วันที่ประธานกรรมการได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

(๒) รวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กำลังหาเท่าที่มีภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ ได้ดำเนินการตาม (๑) แล้วเสร็จ

(๓) แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามข้อ ๒๕ ให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ดำเนินการตาม (๒) แล้วเสร็จ

(๔) รวบรวมพยานหลักฐานของผู้ถูกกล่าวหาให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ ได้ดำเนินการตาม (๓)

(๕) ประชุมพิจารณาลงมติและทำรายงานการสอบสวนเสนอผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ดำเนินการตาม (๔) แล้วเสร็จ

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลา ตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) ได้ ให้คณะกรรมการสอบสวนรายงานเหตุที่ทำให้การสอบสวนไม่แล้วเสร็จ ต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อขอขยายระยะเวลาการสอบสวน ในกรณีเช่นนี้ ให้ผู้สั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบสวนสั่งขยายระยะเวลาดำเนินการได้ ตามข้อ ๘ (๔)

ข้อ ๒๓ กำหนดว่า การนำเอกสารหรือวัตถุมาใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวน ให้กรรมการสอบสวนบันทึกไว้ด้วยว่าได้มาอย่างไร จากผู้ใด และเมื่อใด

เอกสารที่ใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวนให้ใช้ต้นฉบับ แต่ถ้าไม่อาจนำต้นฉบับ มาได้ จะใช้สำเนาที่กรรมการสอบสวนหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบรับรองว่าเป็นสำเนาถูกต้องก็ได้

ถ้าหาต้นฉบับเอกสารไม่ได้เพราะสูญหายหรือถูกทำลาย หรือโดยเหตุประการอื่น จะให้นำ สำเนาหรือพยานบุคคลมาสืบก็ได้

ข้อ ๒๔ กำหนดว่า เมื่อได้พิจารณาเรื่องที่กำลังหาและวางแนวทางการสอบสวนตามข้อ ๑๗ แล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนเรียกผู้ถูกกล่าวหาเพื่อแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาที่ปรากฏตามเรื่อง ที่กล่าวหาให้ทราบว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร ในการนี้ให้คณะกรรมการสอบสวนแจ้งด้วย ว่าผู้ถูกกล่าวหาจะมีสิทธิที่จะได้รับแจ้งสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาและมีสิทธิที่จะให้ถ้อยคำ หรือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ตลอดจนอ้างพยานหลักฐานหรือนำพยานหลักฐานมาสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ตามที่กำหนด ไว้ในข้อ ๒๕

การแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้ทำบันทึกมีสาระสำคัญตามแบบ วน.๒ ท้ายระเบียบนี้ โดยทำเป็น สองฉบับเพื่อมอบให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับ เก็บไว้ในสำนวนการสอบสวนหนึ่งฉบับ และให้ผู้ถูกกล่าวหาลง ลายมือชื่อรับทราบไว้เป็นหลักฐาน

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสองแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนถาม ผู้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำการตามที่ถูกกล่าวหาหรือไม่ อย่างไร

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำรับสารภาพว่าได้กระทำการตามที่ถูกกล่าวหา ให้คณะกรรมการสอบสวนแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่าการกระทำตามที่ถูกกล่าวหาดังกล่าวเป็นความผิดวินัย กรณีใด หากผู้ถูกกล่าวหายังคงยืนยันตามที่ได้รับสารภาพให้บันทึกถ้อยคำรับสารภาพรวมทั้งเหตุผลในการรับ สารภาพ (ถ้ามี) และสาเหตุแห่งการกระทำไว้ด้วย ในกรณีเช่นนี้ คณะกรรมการสอบสวนจะไม่ทำการสอบสวน ต่อไปอีกได้ หรือถ้าเห็นเป็นการสมควรที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์อันเกี่ยวข้องกับเรื่องที่กำลังหา โดยละเอียดจะทำการสอบสวนต่อไปตามควรแก่กรณีก็ได้ แล้วดำเนินการตามข้อ ๓๗ และข้อ ๓๘ ต่อไป

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้ให้ถ้อยคำรับสารภาพ ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการ สอบสวนเพื่อรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหาแล้วดำเนินการต่อไป

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหามาแล้วแต่ไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบข้อกล่าวหา หรือไม่มารับทราบข้อกล่าวหา ให้คณะกรรมการสอบสวนส่งบันทึกมีสาระสำคัญตามแบบ วน.๒ ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการหรือสถานที่ติดต่อที่ผู้ถูกกล่าวหาแจ้งให้ทราบ พร้อมทั้งมีหนังสือสอบถามผู้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำการตามที่ถูกกล่าวหาหรือไม่ การแจ้งข้อกล่าวหาในกรณีเช่นนี้ให้ทำบันทึกมีสาระสำคัญตามแบบ วน.๒ เป็นสามฉบับ เพื่อเก็บไว้ในสำนวนการสอบสวนหนึ่งฉบับ ส่งให้ผู้ถูกกล่าวหาสองฉบับ โดยให้ผู้ถูกกล่าวหาเก็บไว้ หนึ่งฉบับ และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบส่งกลับคืนมารวมไว้ในสำนวนการสอบสวนหนึ่งฉบับ เมื่อล่วงพ้นสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการดังกล่าว แม้จะไม่ได้รับแบบ วน.๒ คืน ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้ทราบข้อกล่าวหาแล้ว และให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนตามวรรคห้าต่อไป

ข้อ ๒๕ กำหนดว่า เมื่อได้ดำเนินการตามข้อ ๒๔ แล้วให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการประชุมเพื่อพิจารณาว่ามีพยานหลักฐานใดสนับสนุนข้อกล่าวหาว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร และเป็นความผิดวินัยกรณีใด หรือ ประพฤติผิดจรรยาบรรณกรณีใด แล้วให้คณะกรรมการสอบสวนเรียกผู้ถูกกล่าวหามาพบเพื่อแจ้งข้อกล่าวหา โดยระบุข้อกล่าวหาที่ปรากฏตามพยานหลักฐานว่า เป็นความผิดวินัยกรณีใด หรือ ประพฤติผิดจรรยาบรรณกรณีใด และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ทราบโดยระบุ วัน เวลา สถานที่ และการกระทำที่มีลักษณะเป็นการสนับสนุนข้อกล่าวหา สำหรับพยานบุคคลจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้

การแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามวรรคหนึ่ง ให้ทำบันทึกมีสาระสำคัญตามแบบ วน.๓ ท้ายระเบียบนี้ โดยทำเป็นสองฉบับ เพื่อมอบให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับ เก็บไว้ในสำนวนการสอบสวนหนึ่งฉบับ และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบไว้เป็นหลักฐานด้วย

เมื่อดำเนินการดังกล่าวแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนถามผู้ถูกกล่าวหาว่าจะยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือหรือไม่ ถ้าผู้ถูกกล่าวหาประสงค์จะยื่นคำชี้แจงเป็นหนังสือ ให้คณะกรรมการสอบสวนให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหายื่นคำชี้แจงภายในเวลาอันสมควร แต่อย่างช้าไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาที่จะให้ถ้อยคำเพิ่มเติมรวมทั้งนำสืบแก้ข้อกล่าวหาด้วย ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ประสงค์จะยื่นคำชี้แจงเป็นหนังสือ ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการให้ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาโดยเร็ว

การนำสืบแก้ข้อกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาจะนำพยานหลักฐานมาเอง หรือจะอ้างพยานหลักฐานแล้วขอให้คณะกรรมการสอบสวนเรียกพยานหลักฐานนั้นมาก็ได้

เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ เสร็จแล้วให้ดำเนินการตามข้อ ๓๗ และข้อ ๓๘ ต่อไป

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาพบคณะกรรมการสอบสวนแล้ว แต่ไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบ หรือไม่มารับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ให้คณะกรรมการสอบสวนส่งบันทึกมีสาระสำคัญตามแบบ วน.๓ ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ หรือสถานที่ติดต่อที่ผู้ถูกกล่าวหาแจ้งให้ทราบ พร้อมทั้งมีหนังสือขอให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงนัดมาให้ถ้อยคำและนำสืบแก้ข้อกล่าวหา การแจ้งในกรณีนี้ ให้ทำบันทึกมีสาระสำคัญตามแบบ วน.๓ เป็นสามฉบับ เพื่อเก็บไว้ในสำนวนการสอบสวนหนึ่งฉบับ ส่งให้ผู้ถูกกล่าวหาสองฉบับโดยให้ผู้ถูกกล่าวหาเก็บไว้หนึ่งฉบับ และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบส่งกลับคืนมารวมไว้ในสำนวนการสอบสวนหนึ่งฉบับ เมื่อล่วงพ้นสิบห้าวัน

นับแต่วันที่ได้ดำเนินการดังกล่าว แม้จะไม่ได้รับแบบ วน.๓ คืน หรือไม่ได้รับคำชี้แจงจากผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวหาไม่มาให้ถ้อยคำตามนัด ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบข้อกล่าวหาและสรุป พยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาแล้ว และไม่ประสงค์ที่จะแก้ข้อกล่าวหา ในกรณีเช่นนี้คณะกรรมการสอบสวนจะไม่สอบสวนต่อไปก็ได้ หรือถ้าเห็นเป็นการสมควรที่จะได้ทราบ ข้อเท็จจริงเพิ่มเติม จะสอบสวนต่อไปตามควรแก่กรณีก็ได้แล้วดำเนินการตามข้อ ๓๗ และข้อ ๓๘ ต่อไป แต่ถ้าผู้ถูกกล่าวหาขอลให้ถ้อยคำหรือยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาหรือขอนำสืบแก้ข้อกล่าวหาก่อนที่ คณะกรรมการสอบสวนจะเสนอสำนวนการสอบสวนตามข้อ ๓๘ โดยมีเหตุผลอันสมควร ให้คณะกรรมการสอบสวนให้โอกาสแก่ผู้ถูกกล่าวหาตามที่ผู้ถูกกล่าวหาร้องขอ

ข้อ ๒๖ กำหนดว่า เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานตามข้อ ๒๕ เสร็จ แล้ว ก่อนเสนอสำนวนการสอบสวนต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ถ้าคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า จำเป็นจะต้องรวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติมก็ให้ดำเนินการได้ ถ้าพยานหลักฐานที่ได้เพิ่มเติมมานั้น เป็นพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ให้คณะกรรมการสอบสวนสรุปพยานหลักฐานดังกล่าว ให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาที่จะให้ถ้อยคำหรือนำสืบแก้ข้อกล่าวหาเฉพาะพยานหลักฐาน เพิ่มเติมที่สนับสนุนข้อกล่าวหานั้น ทั้งนี้ ให้นำข้อ ๒๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๒๗ กำหนดว่า ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งได้ยื่นคำชี้แจงหรือให้ถ้อยคำแก้ข้อกล่าวหาไว้แล้ว มีสิทธิ ยื่นคำชี้แจงเพิ่มเติม หรือขอให้ถ้อยคำหรือนำสืบแก้ข้อกล่าวหาเพิ่มเติมต่อคณะกรรมการสอบสวนก่อนการ สอบสวนแล้วเสร็จ

เมื่อการสอบสวนแล้วเสร็จและยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ สอบสวนหรือผู้บังคับบัญชาคนใหม่ ตามข้อ ๓๖ ผู้ถูกกล่าวหาจะยื่นคำชี้แจงต่อบุคคลดังกล่าว ก็ได้ ในกรณี เช่นนี้ ให้รับคำชี้แจงนั้นรวมไว้ในสำนวนการสอบสวนเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

ข้อ ๒๘ กำหนดว่า ก่อนเริ่มสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหา ให้คณะกรรมการสอบสวนแจ้งให้ผู้ถูก กล่าวหาทราบว่ากรรมการสอบสวนมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา การให้ถ้อยคำอันเป็น เท็จต่อกรรมการสอบสวนอาจเป็นความผิดตามกฎหมาย

ข้อ ๒๙ กำหนดว่า ในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยาน ห้ามมิให้กรรมการสอบสวน ผู้ใดกระทำการล่อลวง ชูเชิญ ให้สัญญาหรือกระทำการใดเพื่อจูงใจให้บุคคลนั้นให้ถ้อยคำอย่างใด ๆ

ข้อ ๓๐ กำหนดว่า ในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยาน ให้คณะกรรมการสอบสวน เรียกผู้ซึ่งจะถูกสอบปากคำเข้ามาในที่สอบสวนคราวละหนึ่งคน ห้ามมิให้บุคคลอื่นอยู่ในที่สอบสวน เว้นแต่ บุคคลตามข้อ ๑๙ หรือบุคคลซึ่งคณะกรรมการสอบสวนอนุญาตให้อยู่ในที่สอบสวนเพื่อประโยชน์แห่งการ สอบสวน

การสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยาน ให้บันทึกถ้อยคำมีสาระสำคัญตามแบบ วน.๔ หรือ แบบ วน.๕ ทำระยะเบียดนี้ แล้วแต่กรณี เมื่อได้บันทึกถ้อยคำเสร็จแล้วให้อ่านให้ผู้ให้ถ้อยคำฟังหรือจะให้ผู้ให้ ถ้อยคำอ่านเองก็ได้ เมื่อผู้ให้ถ้อยคำรับว่าถูกต้องแล้ว ให้ผู้ให้ถ้อยคำและผู้บันทึกถ้อยคำลงลายมือชื่อไว้เป็น หลักฐาน และให้คณะกรรมการสอบสวนทุกคนซึ่งร่วมสอบสวนลงลายมือชื่อรับรองไว้ในบันทึกถ้อยคำนั้นด้วย ถ้าบันทึกถ้อยคำมีหลายหน้า ให้กรรมการสอบสวนอย่างน้อยหนึ่งคนกับผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อกำกับไว้ ทุกหน้า

ในการบันทึกถ้อยคำ ห้ามมิให้ชูดลบหรือบันทึกข้อความทับ ถ้าจะต้องแก้ไขข้อความที่ได้บันทึกไว้แล้วให้ใช้วิธีขีดฆ่าหรือตอกเติม และให้กรรมการสอบสวนผู้ร่วมสอบสวนอย่างน้อยหนึ่งคนกับผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อกำกับไว้ทุกแห่งที่ขีดฆ่าหรือตอกเติม

ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำไม่ยอมลงลายมือชื่อ ให้บันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกถ้อยคำนั้น

ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้นำมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๓๑ กำหนดว่า ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเรียกบุคคลใดมาเป็นพยานให้บุคคลนั้นมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำตามวัน เวลา และสถานที่ที่คณะกรรมการสอบสวนกำหนด

ในกรณีที่พยานมาแต่ไม่ให้อภัยคำหรือไม่มา หรือคณะกรรมการสอบสวนเรียกพยานไม่ได้ภายในเวลาอันสมควร คณะกรรมการสอบสวนจะไม่สอบสวนพยานนั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกประจำวันที่มีการสอบสวน และรายงานการสอบสวน

ข้อ ๓๒ กำหนดว่า ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าการสอบสวนพยานหลักฐานใดจะทำให้การสอบสวนล่าช้าโดยไม่จำเป็น หรือมิใช่พยานหลักฐานในประเด็นสำคัญ จะงดการสอบสวนพยานหลักฐานนั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกประจำวันที่มีการสอบสวน และรายงานการสอบสวน

ข้อ ๓๓ กำหนดว่า ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า กรณีมีมูลว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยในเรื่องอื่นนอกจากที่ระบุไว้ในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้ประธานกรรมการรายงานไปยังผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยเร็ว ถ้าผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า กรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยตามรายงาน ให้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนชุดเดิมเป็นผู้ทำการสอบสวน หรือจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนชุดใหม่ก็ได้

ข้อ ๓๔ กำหนดว่า ในกรณีที่การสอบสวนพาดพิงไปถึงข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้อื่น ให้คณะกรรมการสอบสวนพิจารณาในเบื้องต้นว่าข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้นั้น มีส่วนร่วมกระทำการในเรื่องที่สอบสวนนั้นด้วยหรือไม่ ถ้าเห็นว่าผู้นั้นมีส่วนร่วมกระทำการในเรื่องที่สอบสวนนั้นอยู่ด้วย ให้ประธานกรรมการรายงานไปยังผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อพิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณีโดยเร็ว

ในกรณีที่ผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า กรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยตามรายงาน ให้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนชุดเดิมเป็นผู้สอบสวน หรือจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนชุดใหม่ก็ได้ กรณีเช่นนี้ให้ใช้พยานหลักฐานที่ได้สอบสวนมาแล้วประกอบการพิจารณาได้

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนโดยแยกเป็นสำนวนการสอบสวนใหม่ ให้นำสำเนาพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องในสำนวนการสอบสวนเดิมรวมในสำนวนการสอบสวนใหม่หรือบันทึกให้ปรากฏว่านำพยานหลักฐานใดจากสำนวนการสอบสวนเดิมมาประกอบการพิจารณาในสำนวนการสอบสวนใหม่ด้วย

ข้อ ๓๕ กำหนดว่า ในกรณีที่คำพิพากษาถึงที่สุดว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดหรือต้องรับผิด ในคดีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ถูกกล่าวหา ถ้าคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษาได้ความ ประจักษ์ชัดอยู่แล้ว ให้ถือเอาคำพิพากษานั้นเป็นพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาโดยไม่ต้องสอบสวน พยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหา แต่ต้องแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบและแจ้งข้อกล่าวหาและสรุป พยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามข้อ ๒๕ ให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบด้วย

ข้อ ๓๖ กำหนดว่า ในระหว่างการสอบสวน แม้จะมีการสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาไปอยู่นอกบังคับ บัญชาของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนต่อไป จนเสร็จ แล้ว ทำรายงานการสอบสวนและเสนอสำนวนการสอบสวนต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อตรวจสอบ ความถูกต้องตามข้อ ๔๑ ข้อ ๔๒ ข้อ ๔๓ และข้อ ๔๔ และให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนส่งเรื่องให้ ผู้บังคับบัญชาคนใหม่ของผู้ถูกกล่าวหาเพื่อดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ ให้ผู้บังคับบัญชาคนใหม่ มีอำนาจตรวจสอบความถูกต้องตามข้อ ๔๑ ข้อ ๔๒ ข้อ ๔๓ และข้อ ๔๔ ด้วย

ข้อ ๓๗ กำหนดว่า เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ เสร็จแล้ว ให้ประชุมพิจารณาลงมติว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยหรือไม่ ถ้าผิดเป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรงหรือวินัย อย่างร้ายแรง กรณีใด และควรได้รับโทษสถานใด หรือประพฤติผิดจรรยาบรรณกรณีใด

กรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่การสอบสวนไม่ได้ ความแน่ชัดพอที่จะฟังลงโทษปลดออกหรือไล่ออก ถ้าให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ หรือไม่ อย่างไร

ข้อ ๓๘ กำหนดว่า เมื่อได้ประชุมพิจารณาลงมติตามข้อ ๓๗ แล้ว ให้คณะกรรมการ สอบสวนทำรายงานการสอบสวนซึ่งมีสาระสำคัญตามแบบ ว.๖ ท้ายระเบียบนี้ เสนอต่อผู้สั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบสวน กรรมการสอบสวนผู้ใดมีความเห็นแย้งให้ทำความเห็นแย้งแนบไว้กับรายงานการ สอบสวนโดยถือเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการสอบสวนด้วย

รายงานการสอบสวนอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) สรุปข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานว่ามีอย่างใดบ้าง ในกรณีที่ไม่ได้สอบสวนพยานตามข้อ ๓๑ และข้อ ๓๒ ให้รายงานเหตุที่ไม่ได้สอบสวนนั้นให้ปรากฏไว้ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำรับสารภาพ ให้บันทึกเหตุผลในการรับสารภาพ (ถ้ามี) ไว้ด้วย

(๒) วินิจฉัยเปรียบเทียบพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหากับพยานหลักฐานที่หักล้าง ข้อกล่าวหา

(๓) ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดวินัยหรือไม่อย่างไร ถ้าผิดเป็นความผิดวินัยกรณีใด และควรได้รับโทษสถานใด หรือประพฤติผิดจรรยาบรรณกรณีใด

(๔) กรณีการสอบสวนไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะฟังลงโทษ ปลดออก หรือไล่ออก ถ้าให้รับ ราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการหรือไม่ อย่างไร

(๕) เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้ทำรายงานการสอบสวนแล้ว ให้เสนอสำนวน การสอบสวนพร้อมทั้งสารบัญชีสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และให้ถือว่าการสอบสวนแล้วเสร็จ

ข้อ ๓๙ กำหนดว่า เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้เสนอสำนวนการสอบสวนมาแล้ว ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตรวจสอบความถูกต้องของสำนวนการสอบสวน แล้วดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิด สมควรยุติเรื่องหรือกระทำความผิดที่ยังไม่ถึงขั้นเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควรโดยเร็ว

(๒) ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง สมควรลงโทษปลดออก หรือไล่ออก ให้เสนอ ก.บ.ม. เพื่อพิจารณาและเมื่อ ก.บ.ม. มีมติประการใดให้อธิการบดีสั่งการให้เป็นไปตามนั้นโดยเร็ว

(๓) ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนหรือผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าควรให้ผู้ถูกกล่าวหาออกจากราชการ ให้เสนอ ก.บ.ม. เพื่อพิจารณา และเมื่อ ก.บ.ม. พิจารณาแล้วมีมติเป็นประการใดให้อธิการบดี สั่งการให้เป็นไปตามนั้นโดยเร็ว

ข้อ ๔๐ กำหนดว่า ในกรณีที่ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือ ก.บ.ม. แล้วแต่กรณีเห็นสมควรให้สอบสวนเพิ่มเติมประการใด ให้กำหนดประเด็นพร้อมทั้งส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องไปให้คณะกรรมการสอบสวนเพื่อดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนชุดเดิมไม่อาจทำการสอบสวนได้ หรือผู้สั่งสอบสวนเพิ่มเติมเห็นเป็นการสมควร จะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนชุดใหม่ขึ้นทำการสอบสวนเพิ่มเติมก็ได้
ในกรณีเช่นนี้ ให้นำข้อ ๑๑ ข้อ ๑๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เมื่อสอบสวนเสร็จแล้วให้ส่งพยานหลักฐานที่ได้จากการสอบสวนเพิ่มเติมไปให้ผู้สั่งสอบสวนเพิ่มเติมโดยไม่ต้องทำความเข้าใจ

ข้อ ๔๑ ในกรณีปรากฏว่าการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนไม่ถูกต้องตามข้อ ๑๑ ให้การสอบสวนทั้งหมดเสียไป ในกรณีเช่นนี้ ให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนใหม่ให้ถูกต้อง

ข้อ ๔๒ กำหนดว่า ในกรณีที่ปรากฏว่าการสอบสวนตอนใดทำไม่ถูกต้อง ให้การสอบสวนตอนนั้นเสียไปเฉพาะในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การประชุมของคณะกรรมการสอบสวนมีกรรมการสอบสวนมาประชุมไม่ครบตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๘ วรรคหนึ่ง

(๒) การสอบปากคำบุคคลดำเนินการไม่ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ใน ข้อ ๒๑ ข้อ ๒๙ ข้อ ๓๐ วรรคหนึ่ง

ในกรณีเช่นนี้ ให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือ ก.บ.ม. แล้วแต่กรณี สั่งให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการใหม่ให้ถูกต้องโดยเร็ว

ข้อ ๔๓ กำหนดว่า ในกรณีที่ปรากฏว่าคณะกรรมการสอบสวนไม่เรียกผู้ถูกกล่าวหามารับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา หรือไม่ส่งบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้กล่าวหา หรือไม่มีหนังสือขอให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจง หรือนัดมาให้ถ้อยคำ หรือนำสืบแก้ข้อกล่าวหาตามข้อ ๒๕ ให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือ ก.บ.ม. แล้วแต่กรณี สั่งให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการให้ถูกต้องโดยเร็วและต้องให้ออกาสผู้ถูกกล่าวหาที่จะชี้แจงให้ถ้อยคำ และนำสืบแก้ข้อกล่าวหาตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒๕ ด้วย

ข้อ ๔๔ กำหนดว่า ในกรณีที่ปรากฏว่าการสอบสวนตอนใดทำไม่ถูกต้องตามระเบียบนี้ นอกจากที่กำหนดไว้ในข้อ ๔๑ ข้อ ๔๒ และข้อ ๔๓ ถ้าการสอบสวนตอนนั้นเป็นสาระสำคัญอันจะทำให้เสียความเป็นธรรม ให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือ ก.บ.ม. แล้วแต่กรณี สั่งให้คณะกรรมการสอบสวนแก้ไขหรือดำเนินการตอนนั้นให้ถูกต้องโดยเร็ว แต่ถ้าการสอบสวนตอนนั้น มิใช่สาระสำคัญอันจะทำให้เสียความเป็นธรรม ผู้มีอำนาจดังกล่าวจะสั่งให้แก้ไขหรือดำเนินการให้ถูกต้องหรือไม่ก็ได้

๒. บทกำหนดโทษสำหรับผู้กระทำความผิดทางวินัย

๑) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อ ๓๓ กำหนดว่า โทษทางวินัยมี ๕ สถาน ดังนี้

- (๑) ภาคทัณฑ์
- (๒) ตัดเงินเดือน
- (๓) ลดเงินเดือน
- (๔) ปลดออก
- (๕) ไล่ออก

โทษทางวินัยตาม (๔) – (๕) เป็นโทษความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

๒) ระเบียบสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๒

ข้อ ๔๕ กำหนดว่า ข้าราชการผู้ใด กระทำความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือ ลดขั้นเงินเดือน ตามควรแห่งกรณีให้เหมาะสมกับความผิด ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้

พนักงานมหาวิทยาลัยผู้ใด กระทำความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ให้อธิการบดีสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน ตามควรแห่งกรณี ให้เหมาะสมกับความผิด ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้

สำหรับโทษภาคทัณฑ์ ข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยให้ใช้เฉพาะกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อย หรือมีเหตุอันควรลดหย่อน ซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษตัดเงินเดือน ในกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อย และมีเหตุอันควรลดโทษ ผู้บังคับบัญชาหรืออธิการบดีจะงดโทษภาคทัณฑ์ โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือ หรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้

ข้อ ๔๖ กำหนดว่า ข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้ใดทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษไล่ออก

ข้อ ๔๗ กำหนดว่า ข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้ใดกระทำผิดดังต่อไปนี้ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษไล่ออก หรือปลดออกแล้วแต่กรณี

- (๑) แก่ไขผลการเรียนหรือผลการสอบของนักศึกษาโดยมิชอบ
- (๒) มีหน้าที่ออกข้อสอบแล้วเปิดเผยข้อสอบโดยมิชอบ
- (๓) แอบอ้างเอาผลงานทางวิชาการของผู้อื่นมาเป็นผลงานทางวิชาการของตน
- (๔) ล่วงละเมิดทางเพศกับนิสิต นักศึกษา หรือนักเรียน

(๕) ประพฤติขู่สาวหรือกระทำอนาจารกับนิสิต นักศึกษา หรือนักเรียน ให้ผู้บังคับบัญชาส่งลงโทษไล่ออกหรือปลดออก เว้นแต่ในกรณีไม่ร้ายแรง ผู้บังคับบัญชาจะส่งลงโทษต่ำกว่าไล่ออกหรือปลดออกก็ได้

ข้อ ๔๘ กำหนดว่า ผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจสั่งลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรงสำหรับข้าราชการได้แก่

(๑) อธิการบดี มีอำนาจลงโทษภาคทัณฑ์ หรือตัดเงินเดือนครั้งหนึ่งไม่เกินร้อยละห้าและเป็นเวลาไม่เกินสามเดือน หรือ ลดขั้นเงินเดือนครั้งหนึ่งไม่เกินหนึ่งขั้น

(๒) คณบดี ผู้อำนวยการ ศูนย์ สถาบัน สำนัก ผู้อำนวยการวิทยาลัย หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ผู้อำนวยการกองหรือหัวหน้าหน่วยงานที่มีฐานะเทียบเท่ากอง ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชามีอำนาจสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ หรือตัดเงินเดือนครั้งหนึ่งไม่เกินร้อยละห้า และเป็นเวลาไม่เกินสองเดือน หรือลดขั้นเงินเดือนครั้งหนึ่งไม่เกินหนึ่งขั้น

การสั่งลงโทษทางวินัยพนักงานมหาวิทยาลัยไม่ร้ายแรง ให้อธิการบดีมีอำนาจสั่งลงโทษภาคทัณฑ์หรือตัดเงินเดือนครั้งหนึ่งไม่เกินร้อยละห้า และเป็นเวลาไม่เกินสามเดือน หรือลดเงินเดือนไม่เกินร้อยละห้าของอัตราเงินเดือนที่ได้รับเดือนสุดท้าย

ข้อ ๔๙ กำหนดว่า ผู้บังคับบัญชามีอำนาจสั่งลงโทษวินัยอย่างร้ายแรง สำหรับข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัย ได้แก่ อธิการบดีโดยมติ ก.บ.ม.กรณีอธิการบดีกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาโดยมติสภามหาวิทยาลัยเป็นผู้สั่งลงโทษ

ข้อ ๕๐ กำหนดว่า เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาโดยมติสภามหาวิทยาลัยเป็นผู้มีอำนาจสั่งลงโทษอธิการบดีดังนี้

(๑) กรณีความผิดวินัยไม่ร้ายแรงให้ลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือนครั้งหนึ่งไม่เกินร้อยละห้า และเป็นเวลาไม่เกินสามเดือน ลดขั้นเงินเดือนครั้งหนึ่งได้ไม่เกินหนึ่งขั้น

(๒) กรณีความผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้ลงโทษปลดออก หรือไล่ออก

ข้อ ๕๑ กำหนดว่า ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษข้าราชการ หรือ พนักงานมหาวิทยาลัยตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิด การสั่งลงโทษให้ทำเป็นคำสั่งโดยในคำสั่งให้ระบุว่าผู้ถูกลงโทษกระทำความผิดวินัยกรณีใด พร้อมทั้งแจ้งสิทธิ หลักเกณฑ์ และวิธีการในการอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งลงโทษและการฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองและกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองด้วย

ข้อ ๕๒ กำหนดว่า การสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือนตามข้อ ๔๘ มิให้สั่งลงโทษย้อนหลังไปก่อนวันออกคำสั่ง เว้นแต่การสั่งลงโทษผู้ถูกสั่งพักราชการหรือผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้ทำคำสั่งดังกล่าวตามระเบียบสภามหาวิทยาลัย ว่าด้วยการสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

ข้อ ๕๓ กำหนดว่า การสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ ตามข้อ ๔๖ และข้อ ๔๗ มิให้สั่งย้อนหลังไปก่อนวันออกคำสั่ง เว้นแต่

(๑) การส่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก ในกรณีกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก หรือให้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก โดยปกติให้ส่งปลดออกหรือไล่ออกตั้งแต่วันต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด หรือวันต้องคำพิพากษาถึงที่สุด หรือวันถูกคุมขังติดต่อกันจนถึงวันต้องคำพิพากษาถึงที่สุด แล้วแต่กรณี

(๒) ในกรณีที่ได้มีการส่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออกไปแล้ว ถ้าจะต้องสั่งใหม่หรือเปลี่ยนแปลงคำสั่ง การลงโทษปลดออก หรือไล่ออก ในกรณีเช่นนี้ให้ส่งย้อนหลังไปถึงวันออกจากราชการตามคำสั่งเดิม แต่ถ้าวันออกจากราชการตามคำสั่งเดิมไม่ถูกต้องก็ให้ส่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก ย้อนหลังไปถึงวันที่ควรต้องออกจากราชการตามกรณีนั้นในขณะที่ยังออกคำสั่งเดิม

(๓) ในกรณีที่ได้มีการสั่งให้ข้าราชการออกจากราชการไว้ก่อนไปแล้ว หรือกรณีที่ได้มีการสั่งให้พนักงานมหาวิทยาลัยออกจากงานไว้ก่อนไปแล้ว ถ้าจะต้องสั่งใหม่หรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งเป็นลงโทษปลดออกหรือไล่ออก ให้ส่งปลดออกหรือไล่ออกย้อนหลังไปถึงวันที่ควรต้องลงโทษปลดออกหรือไล่ออกตามกรณีนั้นในขณะที่ยังออกคำสั่งเดิม

(๔) การส่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก ในกรณีที่ผู้ซึ่งจะต้องถูกส่งลงโทษนั้นได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการไปก่อนแล้วให้ส่งปลดออกหรือไล่ออกย้อนหลังไปถึงวันออกจากราชการนั้น

(๕) การส่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก ในกรณีที่ผู้ซึ่งจะต้องถูกส่งลงโทษนั้นได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องไปก่อนแล้ว ให้ส่งปลดออกหรือไล่ออกย้อนหลังไปถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ผู้ซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ หรือมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์แล้วแต่กรณี

(๖) กรณีใดมีเหตุสมควรส่งปลดออกหรือไล่ออกย้อนหลังก็ให้ส่งปลดออกหรือไล่ออกย้อนหลังไปถึงวันที่ควรจะต้องออกจากราชการตามกรณีนั้นได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เป็นการทำให้เสียประโยชน์ตามสิทธิโดยชอบธรรมของผู้ถูกส่งลงโทษนั้น

ข้อ ๕๔ กำหนดว่า การสั่งเพิ่มโทษหรือลดโทษเป็นลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ให้ส่งย้อนหลังไปถึงวันที่คำสั่งลงโทษเดิมใช้บังคับ ทั้งนี้ การส่งย้อนหลังดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อสิทธิและประโยชน์ที่ผู้ถูกส่งลงโทษได้รับไปแล้ว

ข้อ ๕๕ กำหนดว่า การเปลี่ยนแปลงคำสั่งลงโทษ ปลดออก หรือไล่ออก ตามข้อ ๔๖ และ ๔๗ เป็นลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ จะสั่งให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันใด มิให้ส่งลงโทษย้อนหลัง

ข้อ ๕๖ กำหนดว่า เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการ หรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้ใดแล้ว ให้รายงานการดำเนินการทางวินัยต่ออธิการบดีโดยเร็ว ในกรณีที่อธิการบดีเห็นว่าการยุติเรื่อง การงดโทษหรือการลงโทษเป็นการไม่ถูกต้อง หรือไม่เหมาะสม จะสั่งให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนการดำเนินการและสั่งการใหม่ให้ถูกต้องเหมาะสมต่อไปก็ได้

ในกรณีที่ได้มีการสั่งการใหม่ให้เพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ ถ้าเพิ่มโทษเป็นสถานโทษที่หนักขึ้น หรือลดโทษ เป็นสถานโทษที่เบาลง หรืองดโทษหรือยกโทษ คำสั่งลงโทษเดิมให้เป็นอันยกเลิก ถ้าลดโทษเป็นอัตราโทษที่เบาลงอัตราโทษส่วนที่เกินก็ให้เป็นอันยกเลิก ในกรณีที่คำสั่งลงโทษตัดเงินเดือนหรือลดขั้นเงินเดือนเป็นอันยกเลิกหรืออัตราโทษส่วนที่เกินเป็นอันยกเลิก ให้คืนเงินเดือนที่ได้ตัดหรือลดไปแล้วตามคำสั่งที่เป็นอันยกเลิกหรืออัตราโทษส่วนเกินที่เป็นอันยกเลิกนั้นให้แก่ผู้ถูกลงโทษ

ในการปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง หากอธิการบดีเห็นว่า เรื่องใดสมควรรายงานต่อสภามหาวิทยาลัย ก็ให้รายงานต่อสภามหาวิทยาลัยด้วย

ข้อ ๕๗ กำหนดว่า ข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่าได้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือความปรากฏต่อผู้บังคับบัญชาว่าข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และเป็นกรกล่าวหาเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นหรือเป็นการตั้งเรื่องกล่าวหาเป็นหนังสือโดยผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น แม้ภายหลังผู้นั้นจะพ้นจากราชการหรือพ้นจากงานไปแล้ว แล้วแต่กรณี เว้นแต่พ้นจากราชการหรือพ้นจากงาน แล้วแต่กรณี เพราะเหตุตาย ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน มีหน้าที่ต้องดำเนินการทางวินัยและลงโทษตามระเบียบนี้ต่อไปเสมือนว่าผู้นั้นยังมีได้พ้นจากราชการ หรือพ้นจากงาน แล้วแต่กรณี แต่ต้องดำเนินการทางวินัยภายในหนึ่งปีนับแต่วันพ้นจากราชการหรือวันพ้นจากงาน แล้วแต่กรณี และในกรณีที่ผลการสอบสวนพิจารณา ปรากฏว่าข้าราชการกระทำผิดวินัยที่จะต้องลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน ก็ให้งดโทษ หรือปรากฏว่าพนักงานมหาวิทยาลัยกระทำผิดวินัยที่จะต้องลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือนก็ให้งดโทษ

กรณีผลการสอบสวนได้ความว่า ข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยกระทำทุจริตแต่ถูกลงโทษไล่ออกจากราชการเพราะเหตุอื่นไปแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาเปลี่ยนแปลงคำสั่งลงโทษเป็นไล่ออก เพราะทุจริต

ข้อ ๕๘ กำหนดว่า ข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้ใดถูกสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง แต่การสอบสวนไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะพึงลงโทษ ปลดออก หรือไล่ออก และผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาเห็นว่าถ้าให้ผู้นั้นคงอยู่ในหน้าที่ราชการอาจเกิดความเสียหายแก่ราชการ และเห็นควรสั่งให้ออกจากราชการ ให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเสนอต่อ ก.บ.ม. เพื่อพิจารณามีมติว่า หากให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ให้อธิการบดีสั่งให้ข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้นั้น ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ในกรณีที่อธิการบดีถูกสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ให้เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เป็นผู้พิจารณารายงานการสอบสวน และเป็นผู้ตั้งให้อธิการบดีออกจากราชการ ณ โดยให้นำความในวรรคหนึ่ง มาใช้โดยอนุโลม

ข้อ ๕๙ กำหนดว่า ข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้ใดถูกสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง แต่การสอบสวนไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะพึงลงโทษ ปลดออก หรือไล่ออก และผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาเห็นว่าถ้าให้ผู้นั้นคงอยู่ในหน้าที่ราชการอาจเกิดความเสียหายแก่ราชการ และเห็นควรสั่งให้ออกจากราชการ

๔) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

มาตรา ๓๗ บัญญัติว่า ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ต้องรักษาวินัยและจรรยาบรรณ ตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้โดยเคร่งครัด

มาตรา ๓๘ บัญญัติว่า ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ต้องสนับสนุนการปกครองระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยด้วยความบริสุทธิ์ใจ

มาตรา ๓๙ บัญญัติว่า ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เที่ยงธรรม ขยันหมั่นเพียร และดูแลเอาใจใส่รักษาประโยชน์ของทางราชการ

ห้ามมิให้อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตนไม่ว่าจะโดยทางตรงและหรือทางอ้อมหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

การปฏิบัติหรือการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และเป็นความผิดวินัยร้ายแรง

ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาต้องปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย แบบแผนของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของทางราชการ

การปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจ หรือประมาทเลินเล่อไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย แบบแผนของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของทางราชการ หรือขาดการเอาใจใส่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยร้ายแรง

มาตรา ๔๐ บัญญัติว่า ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานโดยปกปิดข้อความซึ่งควรต้องแจ้ง ถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย

มาตรา ๔๑ บัญญัติว่า ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาต้องประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดี มีความสุภาพ เรียบร้อย วางตนให้เหมาะสมกับวัฒนธรรมอันดีงามของสังคมไทย อุทิศเวลาให้กับทางราชการอย่างเต็มที่ รักษาความสามัคคี ช่วยเหลือเกื้อกูลในการปฏิบัติหน้าที่ราชการระหว่างผู้ร่วมปฏิบัติราชการด้วยกัน

มาตรา ๔๒ บัญญัติว่า ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาต้องไม่กระทำการ หรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาประโยชน์อันอาจทำให้เสื่อมเสียความเที่ยงธรรม หรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน การกระทำดังกล่าวให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดทางวินัย

มาตรา ๔๓ บัญญัติว่า ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาต้องไม่เป็นการกรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้น ในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท เว้นเป็นการปฏิบัติราชการ หรือได้รับมอบหมายจากอธิการบดี

มาตรา ๔๔ บัญญัติว่า ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาต้องรักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย โดยไม่กระทำการใดๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว

การกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกโดย คำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๔๕ บัญญัติว่า โทษทางวินัยมี ๕ สถาน คือ

- (๑) ภาคทัณฑ์
- (๒) ตัดเงินเดือน
- (๓) ลดขั้นเงินเดือน
- (๔) ปลดออก
- (๕) ไล่ออก

บทที่ ๔

เทคนิค และขั้นตอนการปฏิบัติงาน

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับเทคนิค ขั้นตอน การดำเนินการสอบสวนทางวินัยของบุคลากร มหาวิทยาลัยขอนแก่น จัดทำขึ้นเพื่อให้นิติกร ผู้ปฏิบัติงานด้านกฎหมาย การสอบสวนทางวินัย มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติงานด้านการสอบสวนทางวินัย ได้อย่างถูกต้องตามรูปแบบ ขั้นตอน หรือวิธีการ ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ในส่วนเทคนิคและขั้นตอนการปฏิบัติงานในบทนี้ จะแบ่งออกเป็น ๔ ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ ๑ ประเภทและการใช้บังคับของกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินการสอบสวนทางวินัย

เป็นความรู้ด้านข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย ตามข้อบังคับสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๒ และพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งผู้ปฏิบัติงานจำเป็นต้องศึกษาและทำความเข้าใจ เพื่อสามารถนำขั้นตอนกระบวนการตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ มาปรับใช้ในการดำเนินการสอบสวนทางวินัย

ส่วนที่ ๒ ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย และผู้ปฏิบัติงาน คณะกรรมการสอบสวนเกี่ยวกับการดำเนินการสอบสวนทางวินัย

เป็นองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้มีอำนาจโดยเป็นการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย รวมถึงการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ซึ่งจะต้องพิจารณาถึงหลักเกณฑ์ คุณสมบัติ องค์ประกอบ การตั้งคณะกรรมการสอบสวน อำนาจหน้าที่ โดยต้องพิจารณาจากความเป็นผู้มีส่วนได้เสียของบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการสอบสวนฯ ซึ่งผู้ปฏิบัติงานจำเป็นต้องทราบ และมีความรู้ความเข้าใจ เพื่อสามารถนำไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานให้เกิดความถูกต้องต่อไป

ส่วนที่ ๓ กระบวนการขั้นตอนและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการสอบสวนทางวินัย

เป็นองค์ความรู้กระบวนการขั้นตอนการปฏิบัติงานในการดำเนินการสอบสวนทางวินัย ซึ่งเป็นเทคนิค กระบวนการ ขั้นตอนการดำเนินการสอบสวนทางวินัย นับตั้งแต่ประธานกรรมการสอบสวนทางวินัย ได้รับแจ้งคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน จนกระทั่งการดำเนินการสอบสวนเสร็จสิ้น เช่น การประชุม คณะกรรมการสอบสวนเพื่อพิจารณาวางแนวทางการสอบสวน การแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหา การแจ้งข้อกล่าวหาที่สนับสนุนข้อกล่าวหา การขยายระยะเวลาการสอบสวนในแต่ละขั้นตอนการดำเนินการ การพิจารณาลงมติคณะกรรมการสอบสวน เป็นต้น

ส่วนที่ ๔ บทกำหนดโทษ ความรับผิดของบุคคลผู้กระทำผิดทางวินัย และผู้มีอำนาจสั่งลงโทษ

เป็นองค์ความรู้ เกี่ยวกับบทกำหนดโทษของความผิดแต่ละฐาน และความรับผิดต่างๆ ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดทางวินัย รวมถึงผู้มีอำนาจสั่งลงโทษทางวินัยของบุคลากร ได้แก่ ข้าราชการ หรือพนักงานมหาวิทยาลัย เป็นต้น

ส่วนที่ ๑ ประเภทและการใช้บังคับของกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินการสอบสวนทางวินัย

การดำเนินการทางวินัย เป็นกระบวนการอย่างหนึ่งที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชา ในการควบคุมความประพฤติของบุคลากรภายใต้การบังคับบัญชา ให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบ แบบแผนของทางราชการ ซึ่งการดำเนินการสอบสวนทางวินัยของบุคลากรมหาวิทยาลัยที่จะกล่าวถึงเป็นการดำเนินการทางวินัยกับบุคลากรมหาวิทยาลัยขอนแก่นประเภทข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ในที่นี้ขอเรียกว่า “ข้าราชการ” และพนักงานมหาวิทยาลัยขอนแก่น ในที่นี้ขอเรียกสั้นๆว่า “พนักงาน” ในกรณีที่มีความปรากฏแก่ผู้บังคับบัญชาว่า ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา หรือพนักงานมหาวิทยาลัย ผู้ใดมีมูลควรกล่าวหาว่ากระทำผิดทางวินัย หรือความปรากฏต่อผู้บังคับบัญชาว่ากระทำผิดทางวินัย ซึ่งการดำเนินการทางวินัยกับบุคลากรมหาวิทยาลัย ทั้ง ๒ ประเภท มีกฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัย ดังนี้

๑. ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

การดำเนินการทางวินัยของบุคลากรประเภทข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา และพนักงานมหาวิทยาลัย นั้น สภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้ออกข้อบังคับไว้สำหรับการดำเนินการกับบุคลากร ทั้ง ๒ ประเภท ได้แก่ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การบริหารงานบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๘ ระเบียบสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๒ ประกอบกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งมีการกำหนด กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัย ดังนี้

ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดไว้ว่า

ข้อ ๓๒ วินัย จรรยาบรรณ การดำเนินการทางวินัยและจรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ก.บ.ม. กำหนด หรือตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และกฎหมาย หรือระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้องโดยอนุโลม แล้วแต่กรณี

ข้อ ๓๔ ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยผู้ใดถูกกล่าวหาโดยหลักฐานตามสมควรว่าได้กระทำผิดวินัย หรือความปรากฏต่อผู้บังคับบัญชาว่าผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยผู้ใดกระทำผิดวินัย ให้อธิการบดีตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยพลัน และต้องสอบสวนให้แล้วเสร็จโดยไม่ชักช้า เว้นแต่กรณีการกระทำผิดวินัยที่ไม่ใช่ความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง จะไม่ตั้งคณะกรรมการสอบสวนก็ได้

ตามระเบียบสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดไว้ว่า

ข้อ ๕ เมื่อปรากฏว่าข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้ใดถูกกล่าวหา โดยมีหลักฐานตามสมควรว่าได้กระทำผิดวินัย ประพฤติผิดจรรยาบรรณอันเป็นความผิดวินัย หรือไม่สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือความปรากฏต่อผู้บังคับบัญชาว่า ข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้ใดกระทำผิดวินัย ประพฤติผิดจรรยาบรรณ

อันเป็นความผิดวินัย หรือไม่สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้ผู้บังคับบัญชาตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยพลัน

กรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยที่มีใช้ความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือความผิดปรากฏชัดแจ้ง ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการตามวิธีการที่เห็นสมควร จะไม่ตั้งคณะกรรมการสอบสวนก็ได้ แต่ต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยจะระบุหรือไม่ระบุข้อพยานก็ได้ เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ โดยให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงมาบังคับใช้โดยอนุโลม

ข้อ ๖ ข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้ใดถูกกล่าวหาว่าได้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือความปรากฏต่อผู้บังคับบัญชาว่าข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง แม้ข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้นั้นจะพ้นจากราชการหรือพ้นจากงาน แล้วแต่กรณีไปแล้ว เว้นแต่พ้นจากราชการ หรือพ้นจากงานแล้วแต่กรณี เพราะเหตุตาย ให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้นั้นตั้งคณะกรรมการสอบสวนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พ้นจากราชการ หรือพ้นจากงานแล้วแต่กรณี

ข้อ ๗ ข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้ใดถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ประพฤติผิดจรรยาบรรณอันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือไม่สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดว่า

มาตรา ๔๙ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดถูกกล่าวหาโดยมีหลักฐานตามสมควรว่าได้กระทำผิดวินัย หรือความปรากฏต่อผู้บังคับบัญชาว่าข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดกระทำผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยพลัน และต้องสอบสวนให้แล้วเสร็จภายในไม่ชักช้า เว้นแต่เป็นกรณีการกระทำผิดวินัยที่มีใช้ความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่ ก.พ.อ. กำหนด จะไม่ตั้งคณะกรรมการสอบสวนก็ได้

ก่อนตั้งคณะกรรมการสอบสวน ผู้บังคับบัญชาจะมอบหมายให้บุคคลใดสืบสวนเบื้องต้นว่าการกล่าวหาอันมีหลักฐานตามสมควรหรือไม่ก็ได้

หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณา และผู้มีอำนาจในการสั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับที่ออกตามมาตรา ๑๗

ในกรณีอธิการบดีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย คำว่าผู้บังคับบัญชาตามมาตรา นี้ ให้หมายถึงผู้บังคับบัญชาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ

๒. พนักงานมหาวิทยาลัย

ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดไว้ว่า

ข้อ ๓๒ วินัย จรรยาบรรณ การดำเนินการทางวินัยและจรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ก.บ.ม. กำหนด หรือตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และกฎหมาย หรือระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้องโดยอนุโลม แล้วแต่กรณี

ข้อ ๓๔ ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยผู้ใดถูกกล่าวหาโดยมีหลักฐานตามสมควรว่าได้กระทำความผิดวินัยหรือความปรากฏต่อผู้บังคับบัญชาว่าผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยผู้ใดกระทำความผิดวินัย ให้อธิการบดีตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยพลัน และต้องสอบสวนให้แล้วเสร็จโดยไม่ชักช้า เว้นแต่กรณีการกระทำความผิดวินัยที่ไม่ใช่ความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง จะไม่ตั้งคณะกรรมการสอบสวนก็ได้

ตามระเบียบสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดไว้ว่า

ข้อ ๕ เมื่อปรากฏว่าข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้ใดถูกกล่าวหา โดยมีหลักฐานตามสมควรว่าได้กระทำความผิดวินัย ประพฤติผิดจรรยาบรรณอันเป็นความผิดวินัย หรือไม่สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือความปรากฏต่อผู้บังคับบัญชาว่าข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้ใดกระทำความผิดวินัย ประพฤติผิดจรรยาบรรณอันเป็นความผิดวินัย หรือไม่สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้ผู้บังคับบัญชที่ตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยพลัน

กรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยที่ไม่ใช่ความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือความผิดปรากฏชัดแจ้ง ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการตามวิธีการที่เห็นสมควร จะไม่ตั้งคณะกรรมการสอบสวนก็ได้ แต่จะต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยจะระบุหรือไม่ระบุข้อพยานก็ได้ เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ โดยให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงมาบังคับใช้โดยอนุโลม

ข้อ ๖ ข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้ใดถูกกล่าวหาว่าได้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือความปรากฏต่อผู้บังคับบัญชาว่าข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง แม้ข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้นั้นจะพ้นจากราชการหรือพ้นจากงาน แล้วแต่กรณีไปแล้ว เว้นแต่พ้นจากราชการ หรือพ้นจากงานแล้วแต่กรณี เพราะเหตุตาย ให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้นั้นตั้งคณะกรรมการสอบสวนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พ้นจากราชการ หรือพ้นจากงานแล้วแต่กรณี

ข้อ ๗ ข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้ใดถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ประพฤติผิดจรรยาบรรณอันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือไม่สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

ทั้งนี้ กรณีที่ข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้ใด ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือความปรากฏต่อผู้บังคับบัญชาว่า ข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้ใด กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง แม้ว่าข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้นั้น จะได้พ้นจากราชการหรือพ้นจากงานไปแล้ว เว้นแต่เป็นการพ้นจากราชการ หรือพ้นจากงานเพราะเหตุตาย ให้ดำเนินการตั้งคณะกรรมการสอบสวนภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการหรือพ้นจากงาน

การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัยของบุคลากรประเภทข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา และพนักงานมหาวิทยาลัย มีลักษณะที่คล้ายคลึงกันเป็นอย่างมาก ซึ่งแต่เดิมในสถาบันอุดมศึกษา ยังไม่ได้มีบุคลากรประเภทพนักงานมหาวิทยาลัย ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้มีการตราพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๑ ขึ้น โดยกำหนดถึงการบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการทดแทนบุคลากรประเภทข้าราชการ ดังนั้น กฎ ระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งก็คือพนักงานมหาวิทยาลัยจึงได้มีการบังคับใช้ตามข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาโดยอนุโลม แต่อย่างไรก็ตาม หากในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัยในขั้นตอนใด ไม่ได้กำหนดไว้ในระเบียบที่กล่าวไว้ข้างต้นจะต้องนำพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาใช้บังคับด้วย

ส่วนที่ ๒ ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย และการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเกี่ยวกับการดำเนินการสอบสวนทางวินัย

๑. มีอำนาจหน้าที่ในการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย

การดำเนินการเกี่ยวกับการออกคำสั่งเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยถือว่าเป็นอำนาจของผู้บังคับบัญชาของคณะและหรือหน่วยงานที่ข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยสังกัด อย่างไรก็ตาม ข้อ ๑๐ ของ ระเบียบสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๒ มีการกำหนดอำนาจหน้าที่ในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนของผู้บังคับบัญชา ดังนี้

๑.๑ ข้าราชการ

ผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยสำหรับข้าราชการ ได้แก่

๑. อธิการบดี มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยไม่ร้ายแรง และการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง
๒. คณบดี หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง
๓. ผู้อำนวยการกองหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากอง มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง

ทั้งนี้ อธิการบดี มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยได้ทุกกรณี

สำหรับการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนอธิการบดี ให้เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาโดยอนุมัติของนายกสภามหาวิทยาลัย เป็นผู้แต่งตั้ง

๑.๒ พนักงานมหาวิทยาลัย

ผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยสำหรับพนักงานมหาวิทยาลัย ถือว่าเป็นอำนาจของอธิการบดี

๒. การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเกี่ยวกับการดำเนินการสอบสวนทางวินัย

การดำเนินการเกี่ยวกับการออกคำสั่งเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ถือว่าเป็นอำนาจของผู้บังคับบัญชาของคณะและหรือหน่วยงานที่ข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยสังกัด อย่างไรก็ตาม บุคคลที่จะได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสอบสวน ข้อ ๑๑ ของระเบียบสภามหาวิทยาลัยขอแนบ ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๒ มีการกำหนดคุณสมบัติของบุคคลที่จะเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการสอบสวน ดังนี้

คุณสมบัติของบุคคลที่จะเข้ามาเป็นคณะกรรมการสอบสวน

๑. คณะกรรมการสอบสวนให้แต่งตั้งจากข้าราชการ หรือพนักงานมหาวิทยาลัย สังกัดมหาวิทยาลัยขอแนบ หรือสามารถแต่งตั้งข้าราชการ หรือพนักงานมหาวิทยาลัย สังกัดกระทรวง หน่วยงานของรัฐ ในกรณีเรื่องที่มีการกล่าวหาเกี่ยวข้องกับบุคลากรมหาวิทยาลัย และเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้อง อาจทำให้การตั้งคณะกรรมการสอบสวนจากบุคคลภายในมหาวิทยาลัย เกิดความไม่เป็นธรรม จึงเปิดโอกาสให้สามารถแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนจากบุคคลที่ไม่ใช่บุคลากรของมหาวิทยาลัยขอแนบก็ได้

ทั้งนี้ คณะกรรมการสอบสวนจะต้องประกอบด้วยบุคคล จำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน ซึ่งอาจมีการแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการในการสอบสวนก็ได้ แต่ในการพิจารณาลงมติคณะกรรมการสอบสวน ผู้ช่วยเลขานุการ ไม่มีอำนาจในการลงมติคณะกรรมการสอบสวน สำหรับการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ควรมีจำนวนบุคคลเข้าร่วมเป็นกรรมการในจำนวนเลขคู่ เช่น จำนวน ๓ คน จำนวน ๕ คน หรือ จำนวน ๗ คน เป็นต้น เพื่อลดปัญหาการออกเสียงลงมติของคณะกรรมการสอบสวน

๒. บุคคลที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ประธานกรรมการสอบสวนทางวินัย จะต้องดำรงตำแหน่ง หรือระดับตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา เช่น กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัย ประเภทตำแหน่งสายสนับสนุน ผู้ถูกกล่าวหา ปฏิบัติงานระดับตำแหน่งชำนาญการ ประธานกรรมการสอบสวน ต้องมีระดับตำแหน่งเทียบเท่าชำนาญการ หรือระดับตำแหน่งมากกว่า คือ ระดับชำนาญการพิเศษ หรือเชี่ยวชาญพิเศษ หรือกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัย ประเภทตำแหน่งสายสนับสนุน ผู้ถูกกล่าวหา ปฏิบัติงานระดับตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประธานกรรมการสอบสวน ต้องมีระดับตำแหน่งเทียบเท่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือระดับตำแหน่งมากกว่า คือ รองศาสตราจารย์ หรือศาสตราจารย์ เป็นต้น

ทั้งนี้ บุคคลที่จะได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการสอบสวน จะต้องมีการกรณีน้อยอีก ๒ คน โดยให้กรรมการ จำนวน ๑ คน เป็นกรรมการและเลขานุการ และกรรมการสอบสวนจะต้องเป็นผู้มีคุณวุฒิทางกฎหมายอย่างน้อย จำนวน ๑ คน เหตุที่กรรมการสอบสวน จำนวน ๑ คน จะต้องเป็นผู้มี

คุณวุฒิทางนิติศาสตร์ ก็เพื่อให้การดำเนินการสอบสวน มีการควบคุม กำกับ การตรวจสอบทางด้านกฎหมาย เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามกฎ ระเบียบของทางราชการ

อย่างไรก็ตาม กรณีที่ภายหลังจากการตั้งคณะกรรมการสอบสวน ประธานกรรมการสอบสวน ดำรงตำแหน่งต่ำกว่า หรือเทียบได้ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา ย่อมไม่กระทบกระเทือนถึงการที่บุคคลนั้น ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการสอบสวน

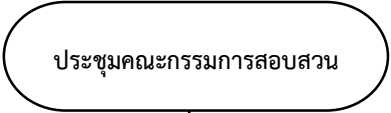
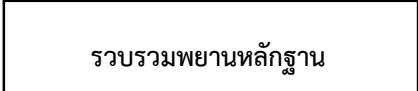

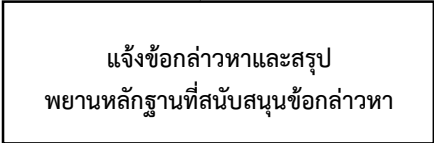
ทั้งนี้ กรรมการสอบสวนคนหนึ่งคนใด หรือทุกคน ต้องไม่เป็นผู้มีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) รู้เห็นเหตุการณ์ในขณะที่กระทำการตามเรื่องที่ถูกกล่าวหา
- (๒) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่สอบสวน
- (๓) มีสาเหตุโกรธเคืองผู้ถูกกล่าวหา
- (๔) เป็นผู้กล่าวหา หรือเป็นคู่หมั้น คู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดา หรือมารดาของผู้กล่าวหา
- (๕) เป็นเจ้าหนี้หรือลูกหนี้ผู้ถูกกล่าวหา
- (๖) มีเหตุอันใดซึ่งอาจทำให้การสอบสวนไม่เป็นกลางหรือเสียความเป็นธรรม
- (๗) เคยเป็นผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้พิทักษ์หรือผู้แทนหรือตัวแทนของคู่กรณี

ในกรณีที่กรรมการสอบสวนคนหนึ่งคนใด มีเหตุดังที่กล่าวในข้างต้น อาจทำให้การพิจารณาทางปกครองมีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลาง หรือมีผลให้การดำเนินการของกรรมการผู้นั้น ไม่ชอบด้วยกฎหมายได้

ส่วนที่ ๓ กระบวนการขั้นตอนและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการสอบสวนทางวินัย

๓.๑ กระบวนการสอบสวนวินัย มีขั้นตอนการดำเนินการเป็นไปตามระเบียบสภามหาวิทยาลัยขอนแก่นว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๒ ดังนี้

ผังกระบวนการ	รายละเอียด
 <pre> graph TD A([ประชุมคณะกรรมการสอบสวน]) --> B[แจ้งและอธิบายข้อกล่าวหา] B --> C[รวบรวมพยานหลักฐาน] C --> D{พิจารณา} D --> E[แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา] E --> F[ต่อ] </pre>	<p>๑. เมื่อกรรมการสอบสวนได้รับแจ้งคำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวน จะต้องดำเนินการประชุมกรรมการ เพื่อหาแนวทางการสอบสวนฯ ภายใน ๑๕ วัน นับแต่ได้รับแจ้งคำสั่ง</p> <p>๒. ดำเนินการแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหามารับแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหา ตามข้อ ๒๔</p>
	<p>๓. ดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานของฝ่ายกล่าวหา (มหาวิทยาลัย) ภายใน ๔๕ วัน นับแต่ได้ดำเนินการตามข้อ ๑ ได้แก่</p> <p>๓.๑ ดำเนินการเชิญพยานบุคคลมาชี้แจงข้อเท็จจริง</p> <p>๓.๒ ดำเนินการขอเอกสารหลักฐานจากคณะหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา</p>
	<p>๔. เมื่อได้รวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องของฝ่ายผู้กล่าวหา (มหาวิทยาลัย) แล้ว คณะกรรมการฯ ทำการพิจารณาว่า มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดวินัยหรือไม่ อย่างไร และเป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องใด</p>
	<p>๕. ดำเนินการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ภายใน ๑๕ วัน นับแต่ได้ดำเนินการตามข้อ ๓</p>

ผังกระบวนการ	รายละเอียด
<pre> graph TD A[ต่อ] --> B[รวบรวมพยานหลักฐาน] B --> C{พิจารณา} C --> D[ประชุมพิจารณาลงมติ และจัดทำรายงานการสอบสวน] D --> E([เสนอรายงานสอบสวนต่ออัยการบดี]) </pre>	
	<p>๖. ดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานของฝ่ายผู้ถูกกล่าวหา ภายใน ๔๕ วัน นับแต่ได้ดำเนินการตามข้อ ๕ ได้แก่</p> <p>๖.๑ ดำเนินการเชิญพยานบุคคลมาชี้แจงข้อเท็จจริง</p> <p>๖.๒ ดำเนินการขอเอกสารหลักฐานจากคณะหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณา</p>
	<p>๗. เมื่อได้รวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องของฝ่ายผู้ถูกกล่าวหา แล้ว คณะกรรมการฯ ทำการพิจารณาว่า พยานหลักฐานที่ผู้ถูกกล่าวหาได้แย้งสามารถหักล้างกับข้อกล่าวหาที่ฝ่ายผู้กล่าวหา (มหาวิทยาลัย) ได้แจ้งข้อกล่าวหาไว้หรือไม่ โดยพิจารณาเทียบกับพยานหลักฐานของฝ่ายกล่าวหา (มหาวิทยาลัย)</p>
	<p>๘. ดำเนินการประชุมพิจารณาลงมติว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดวินัยหรือไม่ เป็นความผิดวินัยกรณีใด และควรได้รับโทษสถานใด ภายใน ๔๕ วัน นับแต่ได้ดำเนินการตามข้อ ๖</p>
<p>๙. ดำเนินการรายงานผลการสอบสวนต่ออัยการบดี เพื่อพิจารณาต่อไป</p>	

๓.๒ การดำเนินการสอบสวนทางวินัย

๓.๒.๑ การแจ้งคำสั่งไปยังกรรมการสอบสวน และผู้ถูกกล่าวหา

เมื่อได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน คือ อธิการบดี จะต้องมีการแจ้งคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนไปยังกรรมการสอบสวนทุกท่าน รวมถึงผู้ถูกกล่าวหา เพื่อให้รับทราบคำสั่ง ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการสอบสวนเป็นไปด้วยความเป็นธรรม และดำเนินการตามหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการที่ระเบียบสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดไว้ การดำเนินการของคณะกรรมการสอบสวน มีหลักเกณฑ์การสอบสวน ดังนี้

ข้อ ๑๓ เมื่อมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ให้ผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) แจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยเร็ว โดยให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อ และวันที่รับทราบไว้เป็นหลักฐาน ในการนี้ ให้มอบสำเนาคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับด้วย ในกรณีที่ถูกกล่าวหาไม่ยอมรับทราบคำสั่งหรือไม่อาจแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบได้ ให้ส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ ในกรณีเช่นนี้ เมื่อล่วงพ้นสิบห้าวันนับแต่วันที่ส่งสำเนาคำสั่งดังกล่าว ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว

(๒) ส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้คณะกรรมการสอบสวนและส่งหลักฐานการรับทราบหรือถือว่ารับทราบตาม (๑) พร้อมด้วยเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องที่กล่าวหาให้ประธานกรรมการ และให้ประธานกรรมการลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบไว้เป็นหลักฐาน

หลักเกณฑ์ที่ได้กล่าวไปข้างต้น เป็นขั้นตอนแรกของการเริ่มต้นกระบวนการดำเนินการสอบสวน กล่าวคือ เมื่อผู้สั่งแต่งตั้ง คือ อธิการบดี ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และได้มีการแจ้งคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ไปยังบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรรมการสอบสวน และผู้ถูกกล่าวหา หลังจากที่ประธานกรรมการสอบสวน ได้รับแจ้งคำสั่ง และเอกสารหลักฐานประกอบการสอบสวนในเรื่องที่เกี่ยวข้องแล้ว ให้ประธานกรรมการลงลายมือชื่อ วันเดือนปี ที่รับทราบไว้เป็นหลักฐานในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และถือว่าวันที่ประธานกรรมการสอบสวน ได้รับทราบคำสั่ง เป็นวันเริ่มต้นนับระยะเวลาการสอบสวนทางวินัย ซึ่งในการสอบสวนวินัยมีกำหนดระยะเวลาการสอบสวนทั้งสิ้น ๑๕๐ วัน นับแต่ประธานกรรมการทราบคำสั่ง

ทั้งนี้ เมื่อมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย จะต้องมีการแจ้งคำสั่งดังกล่าว ไปยังผู้ถูกกล่าวหาให้ได้รับทราบคำสั่งในเรื่องที่ถูกกล่าวหาด้วย ในขั้นตอนนี้ผู้ถูกกล่าวหาจะมีสิทธิที่จะคัดค้านกรรมการสอบสวนหนึ่งคนใดได้ หากกรรมการสอบสวนผู้นั้น มีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ตามข้อ ๑๔ ซึ่งในการคัดค้านผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวน ให้ทำเป็นหนังสือยื่นต่อผู้สั่งแต่งตั้งภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ ได้รับทราบคำสั่ง โดยผู้ถูกกล่าวหาจะต้องแสดงเหตุที่คัดค้านด้วยว่า จะทำให้การสอบสวนได้รับความยุติธรรมอย่างไรด้วย

๓.๒.๒ การคัดค้านกรรมการสอบสวน

เมื่อผู้ถูกกล่าวหาได้รับแจ้งคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน การคัดค้านกรรมการสอบสวน เป็นสิทธิอย่างหนึ่งของผู้ถูกกล่าวหา กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเห็นว่า กรรมการคนหนึ่งคนใด อาจมีส่วนได้เสียในเรื่องที่กล่าวหา ซึ่งอาจทำให้การสอบสวนเกิดอคติ และการดำเนินการอาจไม่ได้รับความเป็นธรรม ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาอาจคัดค้านผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสอบสวน โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันรับทราบคำสั่ง โดยผู้ถูกกล่าวหาจะต้องระบุข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านด้วยว่า จะทำให้การสอบสวนไม่ได้ความจริง และความยุติธรรมอย่างไร หากพ้นกำหนดเวลา ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้ทราบคำสั่งแล้ว ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ประสงค์คัดค้านกรรมการสอบสวน

เหตุแห่งการคัดค้าน ได้กำหนดไว้ในข้อ ๑๕ ได้แก่

- (๑) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่สอบสวน
- (๒) มีสาเหตุโกรธเคืองผู้ถูกกล่าวหา
- (๓) เป็นผู้กล่าวหา หรือเป็นคู่หมั้น คู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดา หรือมารดาของผู้กล่าวหา
- (๔) เป็นเจ้าหน้าที่หรือลูกหนี้ผู้ถูกกล่าวหา
- (๕) มีเหตุอื่นใดซึ่งอาจทำให้การสอบสวนไม่เป็นกลางหรือเสียความเป็นธรรม
- (๖) เคยเป็นผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้พิทักษ์หรือผู้แทนหรือตัวแทนของคู่กรณี

๓.๒.๓ ผู้มีอำนาจพิจารณาคัดค้าน

การคัดค้านกรรมการสอบสวน เป็นสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาที่อาจได้รับผลกระทบจากการพิจารณาของกรรมการสอบสวน การคัดค้านผู้ถูกกล่าวหาจะต้องยื่นต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน โดยให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการส่งสำเนาหนังสือคัดค้าน และแจ้งวันที่ได้รับหนังสือคัดค้านให้ประธานกรรมการสอบสวนทราบ และรวมไว้ในสำนวนการสอบสวน

ในการพิจารณาเรื่องคัดค้าน เป็นอำนาจของผู้ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน กรรมการผู้ถูกคัดค้านอาจทำคำชี้แจงถึงเหตุที่ตนถูกคัดค้านได้ หากผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เห็นว่า หนังสือคัดค้านที่ผู้ถูกกล่าวหากล่าวอ้างมาไม่มีเหตุผลรับฟังได้ ให้กรรมการผู้ถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวน แต่หากเห็นว่าหนังสือคัดค้านไม่มีเหตุผลเพียงพอที่จะรับฟังได้ ให้สั่งยกคำคัดค้าน ในการนี้ ผู้สั่งแต่งตั้งจะต้องพิจารณาสั่งการภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือคัดค้าน และต้องแสดงเหตุผลในการพิจารณา สั่งการ พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้คัดค้านทราบแล้วส่งเรื่องให้คณะกรรมการสอบสวนรวมไว้ในสำนวนการสอบสวนโดยเร็ว ทั้งนี้ การสั่งยกคำคัดค้านให้เป็นที่สุด

อย่างไรก็ตาม การพิจารณาเกี่ยวกับการคัดค้านกรรมการสอบสวน ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน จะต้องดำเนินการพิจารณาสั่งการภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือคัดค้าน หากพ้นกำหนดเวลา ให้ถือว่าผู้ถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวน ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้การดำเนินการสอบสวนที่ได้ดำเนินการไปแล้วต้องเสียไป การพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวน ย่อมไม่กระทบถึงการสอบสวนที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

๓.๒.๔ หลักเกณฑ์ ขั้นตอน วิธีการสอบสวนทางวินัย

การสอบสวนทางวินัย เป็นการรวบรวมพยานหลักฐานอย่างหนึ่งของฝ่ายผู้กล่าวหา (มหาวิทยาลัย) และฝ่ายผู้ถูกกล่าวหา อันเป็นการแสวงหาข้อเท็จจริง ว่า ได้มีการกระทำความผิดทางวินัย ตามที่ได้กล่าวหา หรือไม่ อย่างไร พยานหลักฐานที่ได้ในชั้นสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวน เป็นพยานหลักฐานที่ได้จากพยานบุคคล พยานวัตถุ และพยานเอกสาร ถือว่าเป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ผู้ถูกกล่าวหาได้มีโอกาสพิสูจน์ข้อเท็จจริง โดยเป็นการนำสืบหักล้างข้อเท็จจริง และเพื่อให้เกิดความยุติธรรม เกิดความเป็นธรรมกับผู้ถูกกล่าวหาเป็นอย่างมาก

๓.๒.๔.๑ การประชุมคณะกรรมการสอบสวนครั้งแรก

เมื่อประธานกรรมการสอบสวนได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ตามข้อ ๑๗ ให้ประธานกรรมการดำเนินการประชุมคณะกรรมการสอบสวนภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ ประธานกรรมการสอบสวน ได้รับทราบคำสั่ง เพื่อให้คณะกรรมการสอบสวนได้พิจารณาร่วมกัน ในการประชุม ครั้งแรกนี้ จะเป็นการพิจารณาวางแผนทางการสอบสวน ซึ่งอาจมีการกำหนดประเด็นข้อกฎหมาย ประเด็น ข้อเท็จจริง ประเด็นพิพาท กำหนดประเด็นคำถาม พยานบุคคล พยานเอกสารที่เกี่ยวข้อง สำหรับการ ดำเนินการสอบสวนในครั้งต่อไป ทั้งนี้ ระเบียบสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้กำหนดระยะเวลาการสอบสวน จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕๐ วัน นับแต่วันที่ประธาน กรรมการสอบสวนได้รับทราบคำสั่ง

๓.๒.๔.๒ องค์ประชุมคณะกรรมการสอบสวน

การประชุมคณะกรรมการสอบสวนทุกครั้ง ตามข้อ ๑๘ จะต้องประกอบด้วย กรรมการสอบสวนมาประชุมไม่น้อยกว่า ๒ ใน ๓ ของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะถือเป็นองค์ประชุม ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการสอบสวนจะต้องมีประธานก็มีการสอบสวนอยู่ร่วมประชุมด้วย กรณีที่ประธาน กรรมการสอบสวนมีความจำเป็น ไม่สามารถเข้าประชุมได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเพื่อ ทำหน้าที่แทนประธานกรรมการสอบสวน ทั้งนี้ การลงมติของที่ประชุมคณะกรรมการสอบสวนให้ถือเสียง ข้างมากของคณะกรรมการที่อยู่ในที่ประชุม หากคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้น อีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

๓.๒.๔.๓ การแจ้งข้อกล่าวหา

เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้มีการประชุมคณะกรรมการสอบสวนครั้งแรก เพื่อประชุมพิจารณาร่วมกันในการวางแผนทางการสอบสวนแล้ว คณะกรรมการสอบสวนจะต้องเรียกให้ ผู้ถูกกล่าวหามารับทราบการแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาที่ปรากฏตามเรื่องที่กล่าวหา ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ประธานกรรมการสอบสวนได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ตามข้อ ๒๔ ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนมีหน้าที่ต้องดำเนินการ ดังนี้

(๑) คณะกรรมการสอบสวนต้องแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร และสอบถามว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการตามที่กล่าวหา หรือไม่ อย่างไร ด้วย คณะกรรมการสอบสวนต้องแจ้งด้วยว่า ผู้ถูกกล่าวหาจะมีสิทธิที่จะได้รับการแจ้งสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา และมีสิทธิที่จะให้ถ้อยคำ หรือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ตลอดจนอ้างพยานหลักฐาน หรือนำพยานหลักฐานมาสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ ทั้งนี้ การแจ้งจะต้องทำบันทึกที่มีสาระสำคัญตามแบบ วน. ๒ โดยทำเป็น ๒ ฉบับ เพื่อมอบให้ผู้ถูกกล่าวหา จำนวน ๑ ฉบับ เก็บไว้ในสำนวนของคณะกรรมการสอบสวน จำนวน ๑ ฉบับ และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อรับทราบไว้เป็นหลักฐานด้วย

(๒) ถ้าผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำรับสารภาพว่าได้กระทำการตามที่ถูกกล่าวหา ให้คณะกรรมการสอบสวนแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่า การกระทำความผิดที่กล่าวหา เป็นความผิดวินัยกรณีใด ถ้าผู้ถูกกล่าวหา ยังคงยืนยันตามที่ได้รับการแจ้ง ให้คณะกรรมการสอบสวนบันทึกถ้อยคำรับสารภาพรวมทั้งเหตุผลในการรับสารภาพ (ถ้ามี) และสาเหตุแห่งการกระทำไว้ด้วย

กรณีนี้ คณะกรรมการสอบสวนจะทำการสอบสวนต่อไปก็ได้ หรือถ้าเห็นเป็นการสมควรที่จะได้ทราบข้อเท็จจริง และพฤติการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่ถูกกล่าวหาโดยละเอียด คณะกรรมการสอบสวนจะทำการสอบสวนต่อไปตามสมควรก็ได้

(๓) ถ้าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้ให้ถ้อยคำรับสารภาพ ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนเพื่อรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหาแล้วดำเนินการต่อไป

(๔) ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบข้อกล่าวหาแล้ว แต่ไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบข้อกล่าวหา หรือไม่มารับทราบข้อกล่าวหา ให้คณะกรรมการส่งบันทึกที่มีสาระสำคัญตามแบบ วน.๒ โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหา ที่ปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ หรือสถานที่ติดต่อที่ผู้ถูกกล่าวหาแจ้งให้ทราบ ทั้งนี้ คณะกรรมการสอบสวนต้องมีหนังสือสอบถามผู้ถูกกล่าวหาว่า ได้กระทำการตามที่ถูกกล่าวหา หรือไม่

การแจ้งข้อกล่าวหา ทำบันทึกที่มีสาระสำคัญตามแบบ วน. ๒ เป็น ๓ ฉบับ เก็บไว้ในสำนวนการสอบสวน จำนวน ๑ ฉบับ และส่งให้ผู้ถูกกล่าวหา จำนวน ๒ ฉบับ โดยให้ผู้ถูกกล่าวหาเก็บไว้ จำนวน ๑ ฉบับ และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อ วันเดือนปีที่รับทราบส่งกลับคืนมารวมไว้ในสำนวนการสอบสวน จำนวน ๑ ฉบับ หากล่วงพ้นกำหนดเวลา ๑๕ วัน นับแต่วันที่ดำเนินการแจ้งข้อกล่าวหา แม้คณะกรรมการสอบสวนจะไม่ได้รับแบบ วน.๒ คืน ให้ถือว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้ทราบข้อกล่าวหาแล้ว โดยให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนเพื่อรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหาต่อไป

๓.๒.๔.๔ การรวบรวมพยานหลักฐาน

คณะกรรมการสอบสวน มีอำนาจในการรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหา ซึ่งอาจเป็นการนำเอกสารหรือวัตถุมาใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวน อย่างไรก็ตาม พยานหลักฐานใดที่คณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมไว้ในสำนวน จะต้องมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐานด้วยว่า พยานหลักฐานได้มาอย่างไร จากผู้ใด และเมื่อใด ทั้งนี้ เอกสารที่ใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวน

ให้ใช้เอกสารต้นฉบับ ถ้าไม่สามารถนำต้นฉบับเอกสารมาได้ เพราะเอกสารสูญหาย หรือถูกทำลาย หรือโดยเหตุประการอื่น สามารถใช้สำเนาเอกสารที่กรรมการสอบสวน หรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบรับรองว่าเป็นสำเนาถูกต้องก็ได้

๓.๒.๔.๕ การแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา

เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้ดำเนินการแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และได้ทำการสอบสวนเพื่อรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กล่าวหา คณะกรรมการสอบสวนจะต้องดำเนินการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา (แบบ วน.๓) ให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ภายในกำหนดเวลา ๑๕ วัน นับแต่ได้ดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กล่าวหา ตามข้อ ๒๕ ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนมีหน้าที่ต้องดำเนินการ ดังนี้

(๑) คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการประชุมเพื่อพิจารณาว่า มีพยานหลักฐานใดที่สนับสนุนข้อกล่าวหาว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร และเป็นความผิดวินัยกรณีใด แล้วให้คณะกรรมการสอบสวนเรียกผู้ถูกกล่าวหามาพบ เพื่อแจ้งข้อกล่าวหา โดยระบุข้อกล่าวหาที่ปรากฏตามพยานหลักฐานว่าเป็นความผิดวินัยกรณีใด และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ทราบ โดยระบุวัน เวลา สถานที่ และการกระทำที่สนับสนุนข้อกล่าวหา สำหรับพยานบุคคลจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ ทั้งนี้ การแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา จะต้องทำบันทึกที่มีสาระสำคัญตามแบบ วน. ๓ โดยทำเป็น ๒ ฉบับ เพื่อมอบให้ผู้ถูกกล่าวหา จำนวน ๑ ฉบับ เก็บไว้ในสำนวนของคณะกรรมการสอบสวน จำนวน ๑ ฉบับ และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อรับทราบไว้เป็นหลักฐานด้วย

(๒) คณะกรรมการสอบสวนสอบถามผู้ถูกกล่าวหาว่า จะยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือหรือไม่ ถ้าผู้ถูกกล่าวหาประสงค์จะยื่นคำชี้แจงเป็นหนังสือ ให้คณะกรรมการสอบสวนให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาเขียนคำชี้แจงภายในเวลาอันสมควร อย่างช้าไม่เกิน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาที่จะให้ถ้อยคำเพิ่มเติม รวมทั้งนำสืบแก้ข้อกล่าวหาด้วย กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ประสงค์จะยื่นคำชี้แจงเป็นหนังสือให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการให้ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาโดยเร็ว

(๓) การนำสืบแก้ข้อกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาจะนำพยานหลักฐานมาเอว หรือจะอ้างพยานหลักฐานแล้วขอให้คณะกรรมการสอบสวนเรียกพยานหลักฐานมาก็ได้ และเมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ เสร็จแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการประชุมพิจารณาของคณะกรรมการสอบสวนต่อไป

(๔) ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหามารับทราบข้อกล่าวหาแล้ว แต่ไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบข้อกล่าวหา หรือไม่มารับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ให้คณะกรรมการสอบสวนส่งบันทึกที่มีสาระสำคัญตามแบบ วน.๓ โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหา ที่ปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ หรือสถานที่ติดต่อที่ผู้ถูกกล่าวหาแจ้งให้ทราบ ทั้งนี้ คณะกรรมการสอบสวนต้องมีหนังสือขอให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงนัดมาถ้อยคำและนำสืบแก้ข้อกล่าวหา การแจ้งบันทึกการแจ้งและรับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุน

ข้อกล่าวหา ให้ทำบันทึกมีสาระสำคัญตามแบบ วน.๓ เป็น ๓ ฉบับ เก็บไว้ในสำนวนการสอบสวน จำนวน ๑ ฉบับ และส่งให้ผู้ถูกกล่าวหา จำนวน ๒ ฉบับ โดยให้ผู้ถูกกล่าวหาเก็บไว้ จำนวน ๑ ฉบับ และให้ผู้ถูกกล่าวหา ลงลายมือชื่อ วันเดือนปีที่รับทราบส่งกลับคืนมารวมไว้ในสำนวนการสอบสวน จำนวน ๑ ฉบับ หากล่วงพ้น กำหนดเวลา ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้นำการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา แม้คณะกรรมการสอบสวนจะไม่ได้รับแบบ วน.๓ คืน หรือไม่ได้รับคำชี้แจงจากผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวหา ไม่มาให้ถ้อยคำตามนัด ให้ถือว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อ กล่าวหาแล้ว และไม่ประสงค์ที่จะแก้ข้อกล่าวหา กรณีนี้คณะกรรมการสอบสวนจะไม่สอบสวนต่อไปก็ได้ หรือ ถ้าเห็นว่าสมควรที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม คณะกรรมการสอบสวนจะดำเนินการสอบสวนตามสมควร ต่อไป

(๕) กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาได้แจ้งต่อคณะกรรมการสอบสวนโดยขอมาให้ถ้อยคำ หรือ ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา หรือขอให้นำสืบแก้ข้อกล่าวหา ก่อนที่คณะกรรมการสอบสวนจะเสนอสำนวนการ สอบสวน โดยมีเหตุอันสมควรให้คณะกรรมการสอบสวนให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาตามที่ผู้ถูกกล่าวหาร้องขอ

๓.๒.๔.๖ การสรุปข้อเท็จจริง เพื่อจัดทำรายงานการสอบสวน

เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้ดำเนินการสอบสวนโดยได้ทำการรวบรวม พยานหลักฐานต่าง ได้แก่ พยานบุคคล พยานเอกสาร เพียงพอครบถ้วนต่อการพิจารณาของคณะกรรมการ สอบสวนแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการประชุมเพื่อพิจารณาลงมติว่า มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยหรือไม่ อย่างไร ถ้าเป็นความผิดวินัยเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ ร้ายแรง เป็นการกระทำความผิดเกี่ยวกับเรื่องใด กรณีใด และผู้ถูกกล่าวหาสมควรได้รับโทษทางวินัยสถานใด อย่างไรก็ตาม กรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่การสอบสวน ไม่มีหลักฐานแน่ชัดเพียงพอที่จะลงโทษปลดออกหรือไล่ออก

๓.๒.๔.๗ ระยะเวลาในการสอบสวน

การดำเนินการสอบสวนกรณีกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงและไม่ร้ายแรง ตาม ข้อ ๘ (๔) ได้กำหนดระยะเวลาการสอบสวนซึ่งคณะกรรมการสอบสวนจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕๐ วัน นับแต่วันที่ประธานกรรมการสอบสวนได้รับทราบคำสั่ง อย่างไรก็ตาม ในการดำเนินการสอบสวน ได้มีการกำหนดระยะเวลาในแต่ละกระบวนการไว้ เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว และเป็นธรรมแก่ผู้ถูกกล่าวหา ตามข้อ ๒๒ ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนมีหน้าที่ต้องดำเนินการ ดังนี้

(๑) คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการประชุมครั้งแรก และดำเนินการแจ้งและ อธิบายข้อกล่าวหา (แบบ วน.๒) ให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ภายในกำหนดเวลา ๑๕ วัน นับแต่วันที่ประธานกรรมการ สอบสวนได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

(๒) คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง ที่กล่าวหา ภายในกำหนดเวลา ๔๕ วันนับแต่ได้ดำเนินการตามข้อ (๑) แล้วเสร็จ

(๓) คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา (แบบ วน.๓) ให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ภายในกำหนดเวลา ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้ดำเนินการตามข้อ (๒) แล้วเสร็จ

(๔) คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานของผู้ถูกกล่าวหาให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา ๔๕ วัน นับแต่วันที่ได้ดำเนินการตามข้อ (๓)

(๕) คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการประชุมพิจารณาลงมติ และจัดทำรายงานการสอบสวนเพื่อเสนอผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ภายในกำหนดเวลา ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้ดำเนินการตาม (๔) แล้วเสร็จ

หากคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาข้างต้น คณะกรรมการสอบสวนสามารถขอขยายระยะเวลาการสอบสวนได้ โดยขอขยายระยะเวลาการสอบสวนต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อขอขยายระยะเวลาการสอบสวน อย่างไรก็ตาม หากคณะกรรมการสอบสวนไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา ๑๕๐ วัน นับแต่วันที่ประธานกรรมการสอบสวนรับทราบคำสั่งตั้งกรรมการสอบสวน การขอขยายระยะเวลาการสอบสวนกรณีนี้ถือว่าเป็นอำนาจของนายกสภามหาวิทยาลัยที่จะพิจารณาการขอขยายระยะเวลาการสอบสวนได้ตามความจำเป็น ซึ่งสามารถขอขยายระยะเวลาครั้งละไม่เกิน ๓๐ วันนับแต่สิ้นสุดระยะเวลาการสอบสวน ทั้งนี้ คณะกรรมการสอบสวน จะต้องดำเนินการยื่นคำขอขยายระยะเวลาก่อนวันสิ้นสุดระยะเวลาดำเนินการสอบสวน ตามข้อ ๘ วรรคท้าย

ส่วนที่ ๔ บทกำหนดโทษ ความรับผิดของบุคคลผู้กระทำความผิดทางวินัย และผู้มีอำนาจสั่งลงโทษ

เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้ดำเนินการสอบสวน และรวบรวมพยานหลักฐานแล้วเสร็จ คณะกรรมการสอบสวนมีหน้าที่พิจารณาว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดวินัย หรือไม่ กรณีที่มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดตามที่ได้กล่าวหาจริง คณะกรรมการสอบสวนจะต้องพิจารณาต่อไปว่า เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือไม่ร้ายแรง โดยพิจารณาถึงพฤติการณ์และความเสียหายที่ทางราชการได้รับ ว่าผู้ถูกกล่าวหาสมควรได้รับโทษทางวินัยสถานใด

๔.๑ บทกำหนดโทษ และฐานความผิดทางวินัย

๔.๑.๑ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๑ มีการบัญญัติถึงลักษณะของการกระทำความผิดทางวินัยในแต่ละกรณี ได้แก่ มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๔ ดังนี้

(ก) ฐานความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ได้แก่

(๑) ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เทียงธรรม ขยันหมั่นเพียร และดูแลเอาใจใส่รักษาประโยชน์ของทางราชการ (มาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง)

(๒) ฐานอาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตนไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น (มาตรา ๓๙ วรรคสอง)

(๓) ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ แบบแผนของทางราชการ มติ คณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของทางราชการ (มาตรา ๓๙ วรรคสี่)

(๔) ฐานรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชาโดยปกปิดข้อเท็จจริงซึ่งควรต้องแจ้ง (มาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง)

(๕) ฐานไม่ประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดี มีความสุภาพเรียบร้อย วางตนให้เหมาะสมกับวัฒนธรรมอันดีงามของสังคมไทย อุทิศเวลาให้กับทางราชการอย่างเต็มที่ ไม่รักษาความสามัคคี ช่วยเหลือเกื้อกูลในการปฏิบัติหน้าที่ราชการระหว่างผู้ร่วมปฏิบัติราชการ (มาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง)

(๖) ฐานอาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตนไม่ว่าจะโดยตรง หรือทางอ้อมหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น (มาตรา ๔๒)

(๗) ฐานกระทำการเป็นกรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันนั้น ในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท (มาตรา ๔๓)

(๘) ฐานไม่รักษาชื่อเสียงของตนและรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย อันได้ชื่อว่า เป็นผู้ประพฤติชั่ว (มาตรา ๔๔)

(ข) ฐานความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ได้แก่

(๑) ฐานปฏิบัติหรือการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ (มาตรา ๓๙ วรรคสาม)

(๒) ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจ หรือประมาทเลินเล่อไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ แบบแผนของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของทางราชการ หรือขาดการเอาใจใส่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง (มาตรา ๓๙ วรรคห้า)

(๓) ฐานกลั่นแกล้ง การดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ ข่มเหง ผู้ร่วมปฏิบัติราชการนักเรียน นิสิต นักศึกษา หรือประชาชนอย่างร้ายแรง (มาตรา ๔๑ วรรคสอง)

(๔) ฐานไม่รักษาชื่อเสียงของตนและรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย อันได้ชื่อว่า เป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง (มาตรา ๔๔ วรรคสอง)

๔.๑.๒ ระเบียบสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๒

มีการบัญญัติถึงลักษณะของการกระทำความผิดทางวินัย นอกเหนือจากที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้แก่ ข้อ ๔๖ และข้อ ๔๗ ดังนี้

(๑) ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ให้ลงโทษไล่ออก

(๒) ฐานแก้ไขผลการเรียนหรือผลการสอบของนักศึกษาโดยมิชอบ ให้ลงโทษปลดออก หรือไล่ออก

(๓) ฐานแก้ไขผลการเรียนหรือผลการสอบของนักศึกษาโดยมิชอบให้ลงโทษปลดออก หรือไล่ออก

(๔) ฐานมีหน้าที่ออกข้อสอบแล้วเปิดเผยข้อสอบโดยมิชอบ ให้ลงโทษปลดออก หรือไล่ออก

(๕) ฐานแอบอ้างเอาผลงานทางวิชาการของผู้อื่นมาเป็นผลงานทางวิชาการของตน ให้ลงโทษปลดออก หรือไล่ออก

(๖) ฐานล่วงละเมิดทางเพศกับนิสิต นักศึกษา หรือนักเรียน ให้ลงโทษปลดออก หรือไล่ออก

(๗) ฐานประพฤติกู้สาวหรือกระทำอนาจารกับนิสิต นักศึกษา หรือนักเรียน ให้ผู้บังคับบัญชาส่งลงโทษไล่ออกหรือปลดออก เว้นแต่ในกรณีไม่ร้ายแรง ผู้บังคับบัญชาจะส่งลงโทษต่ำกว่า ไล่ออกหรือปลดออกก็ได้

๔.๒ ผู้มีอำนาจสั่งลงโทษ

การดำเนินการเกี่ยวกับการออกคำสั่งลงโทษทางวินัยถือว่าเป็นอำนาจของผู้บังคับบัญชาของข้าราชการ หรือพนักงานมหาวิทยาลัยของคณะและหรือหน่วยงานที่ข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยสังกัด อย่างไรก็ตาม ข้อ ๔๕ ของระเบียบสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๒ มีการกำหนดอำนาจของผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจในการออกคำสั่งลงโทษทางวินัย ดังนี้

๔.๒.๑ ข้าราชการ

การออกคำสั่งลงโทษทางวินัยข้าราชการเป็นอำนาจของผู้บังคับบัญชาของคณะและหรือหน่วยงานที่ข้าราชการผู้นั้นสังกัดอยู่ อย่างไรก็ตาม ข้อ ๔๘ ของระเบียบสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๒ มีการกำหนดอำนาจในการลงโทษทางวินัยของผู้บังคับบัญชา โดยแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ การลงโทษวินัยอย่างร้ายแรง และไม่ร้ายแรง

๔.๒.๑.๑ การลงโทษวินัยไม่ร้ายแรง

(๑) อธิการบดี มีอำนาจลงโทษภาคทัณฑ์ หรือตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน ครั้งหนึ่งไม่เกินร้อยละห้าและเป็นเวลาไม่เกินสามเดือน หรือ ลดขั้นเงินเดือนครั้งหนึ่งไม่เกินหนึ่งขั้น ในการนี้ สามารถลงโทษตามควรแห่งกรณีให้เหมาะสมกับความผิด ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้

(๒) คณบดี ผู้อำนวยการ ศูนย์ สถาบัน สำนัก ผู้อำนวยการวิทยาลัย หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ผู้อำนวยการกองหรือหัวหน้าหน่วยงานที่มีฐานะเทียบเท่ากอง ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชามีอำนาจสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ หรือตัดเงินเดือนครั้งหนึ่งไม่เกินร้อยละห้า และเป็นเวลาไม่เกินสองเดือน หรือลดขั้นเงินเดือนครั้งหนึ่งไม่เกินหนึ่งขั้น

ทั้งนี้ การลงโทษภาคทัณฑ์ให้ใช้ได้เฉพาะกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อย หรือมีเหตุลดหย่อน ซึ่งยังไม่ถึงกับต้องลงโทษตัดเงินเดือน ในกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อย และมีเหตุอันควรลดโทษ ผู้บังคับบัญชาจะงดโทษภาคทัณฑ์ โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือ หรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้

๔.๒.๑.๒ การลงโทษวินัยร้ายแรง

การลงโทษวินัยอย่างร้ายแรง ถือเป็นอำนาจของอธิการบดี โดยมีมติของคณะกรรมการบริหารงานบุคคล ประจำมหาวิทยาลัย (ก.บ.ม.) กรณีอธิการบดี กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยมีมติสภามหาวิทยาลัยเป็นผู้สั่งลงโทษ

๔.๒.๒ พนักงานมหาวิทยาลัย

การออกคำสั่งลงโทษทางวินัยพนักงานมหาวิทยาลัยเป็นอำนาจอธิการบดี ตามข้อ ๔๕ ของระเบียบสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๒ มีการกำหนดอำนาจในการลงโทษทางวินัยของอธิการบดี โดยแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ การลงโทษวินัยอย่างร้ายแรง และไม่ร้ายแรง

๔.๒.๒.๑ การลงโทษวินัยไม่ร้ายแรง

อธิการบดี มีอำนาจลงโทษภาคทัณฑ์ หรือตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือนครั้งหนึ่งไม่เกินร้อยละห้า และเป็นเวลาไม่เกินสามเดือน หรือลดขั้นเงินเดือนครั้งหนึ่งไม่เกินร้อยละห้าของอัตราเงินเดือนที่ได้รับเดือนสุดท้าย ในการนี้ สามารถลงโทษตามควรแห่งกรณีให้เหมาะสมกับความผิด ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้

สำหรับโทษภาคทัณฑ์ให้ใช้ได้เฉพาะกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อย หรือมีเหตุลดหย่อนซึ่งยังไม่ถึงกับต้องลงโทษตัดเงินเดือน ในกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อย และมีเหตุอันควรงดโทษ ผู้บังคับบัญชาจะงดโทษภาคทัณฑ์ โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือ หรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้

๔.๒.๒.๒ การลงโทษวินัยร้ายแรง

การลงโทษวินัยอย่างร้ายแรง ถือเป็นอำนาจของอธิการบดี โดยมีมติของคณะกรรมการบริหารงานบุคคล ประจำมหาวิทยาลัย (ก.บ.ม.) กรณีอธิการบดี กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยมติสภามหาวิทยาลัยเป็นผู้สั่งลงโทษ

บทที่ ๕

ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

ในการดำเนินการสอบสวนทางวินัยของบุคลากรมหาวิทยาลัยขอนแก่น มีระเบียบสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดขั้นตอน กระบวนการของการดำเนินการสอบสวนแต่ละขั้นตอน เพื่อเป็นการประกันสิทธิเสรีภาพของบุคคล ให้ได้รับการรับรองคุ้มครองให้โอกาสกับผู้ถูกกล่าวหาได้พิสูจน์ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น และเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับผู้ถูกกล่าวหา ในการนี้ ผู้เขียนได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับเทคนิค ขั้นตอน การดำเนินการสอบสวนทางวินัยของบุคลากรมหาวิทยาลัยขอนแก่น เล่มนี้ ซึ่งผู้เขียนคู่มือได้ทำการศึกษาโดยเป็นการรวบรวมปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน รวมถึงแนวทางการแก้ไข และข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนา ดังปรากฏในตารางที่ ๒ ดังนี้

ตารางที่ ๒ ปัญหาอุปสรรค แนวทางการแก้ไข และข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

การปฏิบัติงาน	ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางการแก้ไข/ข้อเสนอแนะ
ส่วนที่ ๑ ประเภทและการใช้บังคับของกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินการสอบสวนทางวินัย	<p>กรณีที่ความปรากฏต่อผู้บังคับบัญชาว่า ข้าราชการ หรือพนักงานมหาวิทยาลัย ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง เมื่อข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้นั้น ได้พ้นจากราชการหรือพ้นจากงานไปแล้ว จะต้องดำเนินการตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้นั้น ภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่พ้นจากราชการ หรือพ้นจากงาน นั้น</p> <p>คณะและหรือหน่วยงานที่ข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยที่ผู้นั้นสังกัดอยู่ ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงล่าช้าหรือรายงานเรื่องการกระทำความผิดมายังมหาวิทยาลัยเพื่อดำเนินการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง เมื่อพ้นกำหนดเวลา ๑ ปี นับแต่ที่ข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัย พ้นจากราชการ หรือพ้นจากงาน ทำให้มหาวิทยาลัยไม่สามารถดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยกับบุคคลดังกล่าวได้</p>	<p>กองกฎหมาย ควรจัดให้มีการให้มีโครงการให้ความรู้ความเข้าใจกับผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคลหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง ในระดับคณะ หรือหน่วยงาน ให้ตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบ แบบแผนของทางราชการ ซึ่งจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความระมัดระวังเอาใจใส่ในการปฏิบัติงาน และหากเกิดความเสียหายอันเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางวินัย จะต้องรีบดำเนินการรายงานให้มหาวิทยาลัยทราบโดยเร็ว เพื่อมหาวิทยาลัยจะได้ดำเนินการตามระเบียบของทางราชการต่อไป</p>

การปฏิบัติงาน	ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางการแก้ไข/ข้อเสนอแนะ
<p>ส่วนที่ ๒ ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย และผู้ปฏิบัติงานคณะกรรมการสอบสวนเกี่ยวกับการดำเนินการสอบสวนทางวินัย</p>	<p>การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน</p> <p>๑. ในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรงกับบุคลากรประเภทข้าราชการ ถือเป็นอำนาจของคณบดี ผู้อำนวยการ ศูนย์ สถาบันหรือหัวหน้าหน่วยงานอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะที่จะดำเนินการทางวินัยได้ แต่ทั้งนี้เมื่อพิจารณาจากองค์ประกอบของการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนกลับพบว่า มีการกำหนดคุณสมบัติของคณะกรรมการสอบสวน จะต้องเป็นผู้มีคุณวุฒิทางกฎหมายอย่างน้อย จำนวน ๑ คน ซึ่งอาจบางคณะหรือหน่วยงานขาดแคลนบุคลากรที่มีคุณวุฒิด้านกฎหมาย หรือไม่มีประสบการณ์ในการสอบสวนทางวินัย อาจทำให้การดำเนินการไม่เป็นไปตามที่ระเบียบสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดไว้ และอาจมีผลให้กระบวนการไม่ชอบด้วยกฎหมายได้</p> <p>๒. การสรรหาบุคคลที่จะเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการสอบสวน ต้องใช้ระยะเวลาและบุคคลมักปฏิเสธที่จะเป็นกรรมการสอบสวน</p>	<p>กองกฎหมาย</p> <p>๑. ควรจัดให้มีโครงการให้ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการดำเนินการสอบสวนทางวินัย ให้กับคณะและหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ความเข้าใจละเอียดรอบคอบ ขั้นตอนของการดำเนินการทางวินัย ซึ่งจะให้ผู้ปฏิบัติงานด้านการสอบสวนมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง เรียบร้อย และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย</p> <p>๒. ควรมีการสร้างเครือข่ายคณะกรรมการสอบสวนของมหาวิทยาลัย โดยอาจขอความร่วมมือจาก คณะ และ หรือ หน่วยงานจัดส่งรายชื่อบุคคลที่มีความสนใจเข้าร่วมเป็นเครือข่ายคณะกรรมการสอบสวนของมหาวิทยาลัย หลังจากนั้นกองกฎหมาย จะได้ดำเนินการจัดโครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการให้ผู้เข้าร่วมโครงการ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการทางวินัย และตระหนักถึงความสำคัญ ที่ได้เข้าร่วมเป็นเครือข่ายคณะกรรมการสอบสวน และเมื่อผ่านการสัมมนาแล้ว จะได้นำรายชื่อบุคคลดังกล่าว เพื่อจัดทำทำเนียบคณะกรรมการสอบสวนมหาวิทยาลัยขอนแก่นต่อไป</p>

การปฏิบัติงาน	ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางการแก้ไข/ข้อเสนอแนะ
	<p>การลาออกของคณะกรรมการสอบสวน</p> <p>ในระหว่างการดำเนินการสอบสวน หากในภายหลังปรากฏว่า ประธานกรรมการสอบสวน กรรมการสอบสวน หรือกรรมการและเลขานุการสอบสวน ได้ขอลาออกจากการเป็นกรรมการสอบสวน มีผลให้องค์คณะของคณะกรรมการสอบสวนมีจำนวนลดลง ซึ่งกรณีเช่นนี้ ระเบียบสมาคมมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๒ ไม่ได้กำหนดระยะเวลาที่จะต้องดำเนินการแต่งตั้งบุคคลเข้ามาเป็นกรรมการสอบสวนไว้ ซึ่งอาจทำให้การสอบสวนวินัย เกิดความล่าช้า และทำให้การสอบสวนเกิดความไม่เป็นธรรมกับผู้ถูกกล่าวหาได้</p>	<p>กองกฎหมาย</p> <p>เพื่อให้การดำเนินการสอบสวนวินัยเป็นไปอย่างรวดเร็ว ต่อเนื่อง และเพื่อเป็นหลักประกันสิทธิของผู้ถูกกล่าวหา ควรให้มีการแก้ไขระเบียบสมาคมมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยการกำหนดระยะเวลาที่จะดำเนินการสรรหา และแต่งตั้งบุคคลเข้ามาเป็นกรรมการสอบสวน แทนตำแหน่งที่ว่างโดยเร็ว</p>
<p>ส่วนที่ ๓</p> <p>กระบวนการขั้นตอนและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการสอบสวนทางวินัย</p>	<p>กระบวนการเกี่ยวกับการสอบสวนวินัย</p> <p>ในการแจ้งบันทึกการแจ้งและรับทราบข้อกล่าวหา ตามข้อ ๒๔ (แบบ ว.๒) หรือการแจ้งบันทึกการแจ้งและรับทราบข้อกล่าวหา และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ตามข้อ ๒๕ (แบบ ว.๓) กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหามารับทราบข้อกล่าวหา แต่ไม่ยอมลงลายมือชื่อ หรือไม่มารับทราบบันทึกดังกล่าว ตามที่คณะกรรมการสอบสวนได้ประสานงานหรือแจ้งเป็นหนังสือให้มารับทราบตามระเบียบกำหนดที่กำหนดไว้ในกรณีนี้ ให้คณะกรรมการสอบสวน ส่งบันทึกดังกล่าว ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ หรือสถานที่ติดต่อของผู้ถูกกล่าวหา</p>	<p>คณะกรรมการสอบสวน</p> <p>เนื่องจากปัจจุบันเทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสารสามารถติดต่อได้หลายช่องทาง อันเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้บริการ และเกิดความสะดวกรวดเร็วเป็นอย่างมาก ดังนั้น เพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางในการแจ้งบันทึกการแจ้งและรับทราบข้อกล่าวหา ตามข้อ ๒๔ (แบบ ว.๒) หรือการแจ้งบันทึกการแจ้งและรับทราบข้อกล่าวหา และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ตามข้อ ๒๕ (แบบ ว.๓) กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหามารับทราบข้อกล่าวหา แต่ไม่ยอมลงลายมือชื่อ หรือไม่มารับทราบบันทึกดังกล่าว เห็นควร</p>

การปฏิบัติงาน	ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางการแก้ไข/ข้อเสนอแนะ
	<p>แจ้งให้ทราบ ซึ่งเกิดปัญหาว่า เมื่อส่งไปยังสถานที่ดังกล่าวแล้ว ไปรษณีย์ตีเอกสารกลับมา ไม่สามารถส่งได้ อาจเป็นเพราะผู้ถูกกล่าวหาอยู่ที่อยู่ หรือไม่ได้ไปรับจดหมายภายในเวลาที่ไปรษณีย์กำหนด เมื่อพิจารณาแล้ว หากผู้ถูกกล่าวหา ประสงค์จะใช้สิทธิที่จะรับทราบ และโต้แย้งข้อกล่าวหาแล้ว อาจก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมกับบุคคลนั้น ได้</p>	<p>ให้มีการแก้ไขระเบียบสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยกำหนดเพิ่มเติม ให้คณะกรรมการสอบสวน สามารถส่งข้อกล่าวหาไปยังทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail address) ของผู้ถูกกล่าวหา ให้ถือว่าเป็นการส่งจดหมายโดยชอบด้วยกฎหมายด้วย</p>
<p>ส่วนที่ ๔ บทกำหนดโทษ ความรับผิดชอบของบุคคลผู้กระทำความผิดทางวินัย และผู้มีอำนาจสั่งลงโทษ</p>	<p>บทกำหนดโทษ</p> <p>เนื่องจากระเบียบสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้มีบทกำหนดโทษ ในการกระทำความผิดแต่ละกรณีเป็นการเฉพาะไว้ เช่น</p> <p>กรณีที่ข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยทุจริตต่อหน้าที่ราชการให้ลงโทษไล่ออกสถานเดียว แม้ผู้นั้นจะนำเงินที่ทุจริตมาคืนกับทางราชการโดยไม่มีเหตุลดหย่อนโทษ ประกอบกับพฤติกรรมดังกล่าว ถ้าผู้นั้น มีหน้าที่ราชการในเรื่องที่กล่าวหาแล้ว ถือว่าพฤติการณ์ดังกล่าวเป็นความผิดอาญาด้วย ซึ่งหากในรายงานการสอบสวนไม่ได้มีการรายงานพฤติการณ์อันเป็นความผิดอาญา และเสนอความเห็นต่อผู้แต่งตั้งให้ดำเนินคดีอาญาแก่บุคคลดังกล่าว ก็อาจทำให้การดำเนินการเกิดความล่าช้า และเกิดความเสียหายต่อทางราชการ</p>	<p>คณะกรรมการสอบสวน</p> <p>เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าข้าราชการหรือพนักงานมหาวิทยาลัยผู้ใด กระทำความผิดวินัยอันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ เห็นควรให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสรุปสำนวน และเสนอเห็นดังกล่าวรายงานเสนอต่ออธิการบดี และเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการบริหารงานบุคคลประจำมหาวิทยาลัย (ก.บ.ม.) ใช้เป็นข้อมูลการพิจารณาและสั่งการต่อไป</p>

บรรณานุกรม

กฎหมาย

- “พระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗” (๒๕๔๗, ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๗). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ ๑๒๑ ตอนพิเศษ ที่ ๗๐ ก. หน้า ๑-๒๔.
- “พระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑” (๒๕๕๑, ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ ๑๒๕ ตอนที่ ๒๘ ก. หน้า ๓๖-๔๓.
- “พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙” (๒๕๓๙, ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๓๙). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ ๑๑๓ ตอนที่ ๖๐ ก. หน้า ๑-๒๓.
- “พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๔๙๙” (๒๔๙๙, ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๙๙). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ ๗๓ ตอนที่ ๙๕. หน้า ๑. (ฉบับพิเศษ)

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยขอนแก่น

- “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๘” (๒๕๕๘, ๕ กันยายน ๒๕๕๘).